

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่
ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE MANAGEMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN EDUCATIONAL EDUCATIONAL
OPPROTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF CHIANGRAI EDUCATIONAL
SERVICE AREA 3

CHAWALIT PHISANCHAIKUL

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration
August 2018

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่
ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ของ ชวลิต พิศาลชัยกุล

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

เรื่อง:	การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ชวลิต พิศาลชัยกุล, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2561
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลันติ บุรณะชาติ
คำสำคัญ	การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราย เขต 3 ตาม ภายใต้การบริหารงานประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ด้าน คือด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพ และ ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูจำนวน 133 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป พบว่า 1. การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราย เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราย เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียนพบว่า ความคิดเห็นในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05

Title: THE MANAGEMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF CHIANGRAI EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

Author: Chawalit Phisanchaikul, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2018

Advisor: Assistant Professor Dr. Santi Buranachart

Keyword The internal quality assurance management Educational opportunity expansion schools

ABSTRACT

The research study had been the objectives of research, were to study the internal quality assurance management in educational opportunity expansion schools in Mae Fah Luang district under The Office of Chiangrai Primary Educational Service Area 3 , 8 areas such as the administration of information and management systems for the development of education standards, the development of education quality development plan, the implementation of the educational quality development plan, monitor and review assessment of quality education, the quality of education, annual report on quality of education and the continuous quality development There are classified by general status. The education and experience of sample consisted for 133 administrators and teachers. The Research tools, those are questionnaire that was tested for content validity by finding the Index of Congruence Index (IOC), and confidence values using the Alpha Coefficient formula, the confidence value was 0.97 according to Cronbach's method, The statistics used in data analysis such as percentage, average, standard deviation, and analyzed with program.

1. The internal quality assurance management in educational opportunity expansion schools in Mae Fah Luang district under The Office of Chiangrai Primary Educational Service Area 3 the overall situation and the current operating conditions were at a low level.

2. The parts of comparison results Problems of The internal quality assurance management in educational opportunity expansion schools in Mae Fah Luang district under The Office of Chiangrai Primary Educational Service Area 3 the classified by general status, Overall opinion of the teachers and administrators showed the size of school in overall not different level in significance level of 0.05

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่อง การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยพะเยาและคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ที่หลากหลายที่มีประโยชน์แก่ข้าพเจ้า ขอขอบคุณ ผศ.ดร. สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ พร้อมทั้งตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข จนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ดร. สุนทร คล้ายอำ คณ. วิทยานิพนธ์ กุลพัฒน์เศรษฐ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ และ ดร. อนวัช อุ่นกอง ผู้อำนวยการโรงเรียนดอยแสนใจ (ตชด.อนุสรณ์) ที่ได้ให้การอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและได้ให้ คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องจนมีความถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นพื้นที่ทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ และได้ให้ความช่วยเหลือทุกด้าน ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทั้งหลายผู้ให้การอนุเคราะห์ข้อมูล และมีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ขอระลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย คุณพระพุทฺธ พระธรรม และพระสงฆ์ คุณบิดามารดา ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ และผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ได้มีส่วนทำให้ข้าพเจ้าเกิดสติ ปัญญา มีความรู้ ความสามารถ มีความมานะ พยายาม มีความอดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ นานาในการศึกษาครั้งนี้ จนทำให้กระบวนการเรียนรู้และการศึกษาวิจัย สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ชวลิต พิศาลชัยกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ญ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญตาราง (ต่อ).....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การบริหารการศึกษา	10
ความหมายของการบริหาร	10
ความหมายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพ	10
หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ.....	11
การประกันคุณภาพการศึกษา	12
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	12

วัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	13
แนวคิดและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา	13
หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน.....	15
กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา.....	18
ขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน.....	19
การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	21
การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	23
การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance)	31
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	32
ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	34
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	34
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	37
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา	39
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	40
ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	42
ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	44
การประเมินคุณภาพรอบสี่ (พ.ศ. 2559–2563)	46
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
กรอบแนวคิดในการวิจัย	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	58
ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาตามขนาดโรงเรียน ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน	70
บทที่ 5.....	72
บทสรุป.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	90
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	99
ประวัติผู้วิจัย.....	108

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 ขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	20
ภาพ 2 ขั้นตอนการแปลความหมาย	29
ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	51

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงแนวการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
ตาราง 2 ตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน.....	28
ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกเป็นโรงเรียน	52
ตาราง 4 แสดงค่าร้อยละ และความถี่ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตาราง 5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้านในภาพรวม	59
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จำแนกตามรายชื่อ	60
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา จำแนกตามรายชื่อ	61
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำแนกเป็นรายชื่อ	62
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามรายชื่อ ...	64
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา จำแนกตามรายชื่อ	65
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา จำแนกตามรายชื่อ	66
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี จำแนกตามรายชื่อ	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามรายชื่อ.....	69
ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม	70
ตาราง 15 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานประกัน คุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	99

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 6 มาตรา 48 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพ ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียนจัดให้มีระบบประกันคุณภาพในโรงเรียน และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินภายนอก (กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 23) ในการดำเนินงานของโรงเรียนนั้นต้องมีแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการบริหารแบบทุกคนมีส่วนร่วม มีการพัฒนางานและพัฒนาคนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งการใช้เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อนำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นรายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ ด้วยนโยบายระดับชาติสู่ระดับการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสังคมที่เข้มแข็งมีคุณภาพ รัฐจึงกำหนดนโยบายข้อหนึ่งในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ที่ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้นโดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9–11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงเกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ

กลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ซึ่งได้ตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไว้ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา (มาตรา 47–51)

โดยมาตรฐาน 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก ส่วนระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำ เพื่อให้มีการ ตรวจสอบคุณภาพของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัด การศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้มีการประเมินผลคุณภาพ ภายนอกของโรงเรียนทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกปี ห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ สาธารณชน มาตรา 50 ให้โรงเรียนให้ ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับโรงเรียนตลอดจน ให้บุคลากร คณะกรรมการของโรงเรียนรวมทั้งผู้ปกครองและผู้มีส่วนร่วมภารกิจของโรงเรียน ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนนั้น มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกโรงเรียนใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุง แก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้โรงเรียนนั้นปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อ ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข จากบทบัญญัติดังกล่าวโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้มี คุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับตลอดจนได้รับการจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับชุมชนและผู้รับบริการ

จากรายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม ตั้งแต่ปี 2554-2558 การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีจำนวนโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน ทั้งสามรอบ 1,755 แห่ง ทั้งนี้สำหรับ ปี 2558 ระบบการศึกษาไทยต้องสร้างค่านิยมการประเมินฯ รอบด้าน โดยในการ ประเมินรอบสี่ ที่จะเริ่มในปี 2559-2563 คาดหวังให้สถานศึกษาได้รับรองมาตรฐานเพิ่ม มากขึ้น เพื่อให้เด็กไทยทุกคนได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพเท่าเทียมกันทั่วประเทศ จากการ วิเคราะห์ผลการประเมินทั้งสามรอบนั้น พบว่า ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วง เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินแต่ละรอบของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ กลุ่มโรงเรียนที่ไม่ผ่าน

การประเมินทั้ง 3 รอบ มีจำนวน 1,755 แห่ง และกลุ่มที่ผ่านการประเมินฯ รอบ 2 แต่รอบสามไม่ผ่านการประเมิน มีจำนวนถึง 9,418 แห่ง ซึ่งผลเหล่านี้ทำให้เห็นภาพรวมทั้งประเทศได้ชัดเจนว่า ทั้งสองกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ต้นสังกัด จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญและใกล้ชิดอย่างมาก ค้นหาสาเหตุและวางแนวทางแก้ไขเร่งด่วนที่สุด จากการวิเคราะห์หนึ่งในสาเหตุอาจมาจากการโยกย้ายของผู้บริหารหรือครู ยิ่งสะท้อนให้เห็นชัดว่าคุณภาพของสถานศึกษาผูกติดกับตัวบุคคล ไม่ใช่ระบบ เพราะสถานศึกษาควรจะต้องสร้างคุณภาพในเชิงระบบให้เกิดขึ้น แม้จะเปลี่ยนตัวบุคคล คุณภาพไม่ควรจะต่ำลง นอกจากนี้ ขณะนี้ สมศ. กำลังวิเคราะห์ผลในเชิงพื้นที่ (Area based) ให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่แต่ละจังหวัด ให้เห็นคุณภาพระดับจังหวัดได้ชัดเจนขึ้น เพื่อเสนอภาครัฐได้ส่งต่อนโยบายเพื่อการพัฒนาในระดับพื้นที่ต่อไป (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2558)

ผลการประเมินดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่จำเป็นอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น ด้วยการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษาตระหนักรับรู้และเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใต้การบริหารระบบการประกันคุณภาพ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วิธีดำเนินงาน ผลการประเมินคุณภาพอย่างชัดเจนจากองค์กร เพื่อพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเอง อีกทั้งมีการติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานอย่างเป็นระยะ ๆ เพื่อการดำเนินการบริหารงานประกันคุณภาพภายในนั้นเกิดประสิทธิภาพและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ถือว่าเป็นหน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล ดำเนินการรวมไปถึงการติดตามผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การประกันคุณภาพตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ในกลุ่มอำเภอแม่ฟ้าหลวง สภาพผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงนั้น พบว่า ในปีการศึกษา 2558 ได้ระดับคุณภาพในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 10.00 ได้ระดับคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 50.00 และได้ระดับคุณภาพพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 40.00 และไม่มีระดับคุณภาพในระดับดีเยี่ยม ซึ่งในภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับประถมและมัธยมศึกษา สรุปผลการจัดการศึกษาระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในภาพรวมไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2558)

จากสภาพข้างต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในอย่างเร่งด่วน ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษา การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อได้ข้อมูลที่เกิดประโยชน์ ตลอดจนสามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายในการทำงาน มีการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการบริหารงานประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามขนาดโรงเรียน ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกั้มีการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้แก่

- 1.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 1.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 1.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ
- 1.5 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา
- 1.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
- 1.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 10 คน และครูผู้สอนจำนวน 192 คน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวม 202 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยการสุ่มตัวแบบเจาะจง (Purposive sampling) (สมบุรณ์ ตันยะ, 2556) จำนวน 133 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน 8 ด้าน ได้แก่

- 3.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 3.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 3.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3.5 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา
- 3.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
- 3.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 3.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

นียมคัพท์เฉพาะ

การบริหารการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน หมายถึง ระดับการปฏิบัติในการดำเนินการตามกระบวนการการประกันคุณภาพภายในตามวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งประกอบไปด้วย 8 ด้าน คือ การจักระบบบริหารและสารสนเทศการพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ด้านการจักระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส้ารวจความต้องการพื้นฐานของผู้บริหารในการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการจักระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวมทั้งมีข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเพียงพอ ตรวจสอบ ทบทวน รายงานคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายใน

ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ โดยผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด อีกทั้งมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพเป็นระบบพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยมีการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุม การพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน โดยมีการวางแผนก่อนเริ่มการดำเนินงาน และมีการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมงาน/โครงการของสถานศึกษา

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การตรวจสอบ และทบทวนภายในโดยบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการดำเนินการในการคัดเลือก คณะกรรมการในการตรวจสอบ เพื่อให้เป็นการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินงาน อย่างชัดเจน อีกทั้งระดมกำลังกันในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบหาคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดการปฏิทินในการจะดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างชัดเจน และการตรวจสอบ ทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นประจำ ต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังต้องมีการประชุมกันเพื่อเป็นการสร้างเข้าใจในทิศทางเดียวกัน เพื่อแบ่ง หน้าที่จัดทำรายงานสรุปผลและนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนใน ระดับชั้น ได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกนร่วมโดยใช้ แบบทดสอบมาตรฐาน จากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด (เขตพื้นที่) ดำเนินการ โดยมีการคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อชี้แจงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนใน แต่ละภาคเรียน เพื่อเป็นการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความ ต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของ ชาติให้นักเรียน ผู้ปกครองได้ทราบ เพื่อเป็นการตระหนักถึงความสำคัญของการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การนำข้อมูลผลการประเมิน มาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและภายนอกมาประมวลรายงานผลการ พัฒนาคุณภาพเป็นประจำทุกปี โดยการจัดกระทำระบบข้อมูล และนำผลการประเมิน มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจัดทำเป็นรายงานการประเมินตนเองประจำปี โดยมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการในการตรวจสอบ และกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา อย่างชัดเจน โดยนำผลการประเมินตนเองนี้ไปปรับปรุง พัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง โดยการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งการศึกษาจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผน พัฒนาคุณภาพต่อไป

ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การจัดทำระบบประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นกลไกส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพ ภายใน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ ส่งเสริม พัฒนา และประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของ ระบบประกันคุณภาพโดยการจัดทำระบบประกันคุณภาพศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือที่มีความมาตรฐาน หรืออาจมีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงาน และนำผลการประเมินคุณภาพมาศึกษาและ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดทำรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อ เป็นการรายงานให้ต้นสังกัดทราบตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นประจำทุกปี

มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพพึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในโรงเรียนทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ การส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ในเขตอำเภอ แม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ครู หมายถึง ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้ทราบสภาพการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอ แม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อเป็นประโยชน์ ในการวางแผนจัดสรรทรัพยากรทางช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุน

2. โรงเรียนได้ทราบสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของตัวเองเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของชาติพร้อมในการรองรับการประเมิน ในรอบต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้จัดทำได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับ เรื่อง การบริหารจัดการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยมีขอข่ายการนำเสนอ ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความหมายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพ
 - 1.3 หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
2. การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 แนวคิดและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.4 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน
 - 2.5 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.6 ขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.6.1 การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.6.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.6.3 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี
3. การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance)
4. การประเมินคุณภาพรอบสี่ (พ.ศ.2559–2563)
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหาร

มีนักการศึกษาได้กำหนดความหมายของการบริหารไว้อย่างกว้างขวาง ดังนี้

คำรณ ล้อมในเมือง และรุ่งฟ้า ล้อมในเมือง (2547, หน้า 102) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการใช้การบริหารเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดการองค์การของผู้บริหาร เพื่อเป็นการสั่งการและควบคุมให้ผู้ปฏิบัติตามนั้น ได้ปฏิบัติตามหรือดำเนินงานตามที่ตนได้กำหนดไว้ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย อีกทั้งคอยให้ความสะดวกเพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ความหมายแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพ

นักการศึกษาอีกหลายท่าน ได้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพ ไว้ดังนี้

กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 12-16) ได้ให้ความหมายของแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพการศึกษา คือ คุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามความคาดหวังและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรอย่างครบถ้วน ซึ่งการบริหารคุณภาพถือได้ว่าเป็นการจัดกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกิดความประทับใจ ความพึงพอใจในการทำงานโดยจำเป็นต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน เปรียบเสมือนกับการเล่นดนตรี ผู้บริหารจะต้องมีองค์ประกอบ 2 อย่าง คือ จังหวะโทนเสียงและการประสานเสียง โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีความจริงจังและมุ่งมั่นในการที่จะทำให้เพลงออกมาอย่างไพเราะเช่นเดียวกัน การบริหารผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณภาพในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดการทำงานออกมามีความเต็มใจ และงานที่ได้ออกมาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด โดยจำเป็นต้องประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลักตามทฤษฎีของเดมมิง (The Deming Cycle) ซึ่งเป็นวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน มีการปฏิบัติต่อเนื่องกันแบบไม่สิ้นสุด ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนที่วางเอาไว้ (Do) มีการตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน (Check) และการแก้ไขปัญหา (Action) หรือเรียกว่า วงจรเดมมิง หรือ วงจร P D C A จึงสามารถทำให้งานสำเร็จลุล่วงตามกระบวนการและบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้

กฤษณ์ อุทัยรัตน์ (2542, หน้า 23) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบที่สำคัญที่สุดและลักษณะที่ดี และลักษณะประจำตัวของบุคคล คือ การเน้นที่ระบบและการบริหารคุณภาพ

วรภัทร์ ภูเจริญ (2544, หน้า 10-12) ได้ให้ความหมายของการบริหารคุณภาพว่า สิ่งที่ดีที่สุดในการบริหารงานนั้น คือ การเน้นในเรื่องของคุณภาพในการทำงานเน้นเรื่อง

กิจกรรมในการเรียนการสอน ฉะนั้นการที่ผู้บริหารที่จบการศึกษามานานแล้วควรจะหมั่นศึกษาหาความรู้ให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีที่มีความพัฒนาต่อไป เพื่อให้เกิดกลยุทธ์ในการบริหารที่สมัยใหม่ เหมาะสมกับการนำไปปรับใช้ ให้ตรงกับยุคที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

สรุปว่า การบริหารคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนา การปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้คอยให้ความอำนวยความสะดวกในสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้คุณภาพการศึกษาออกมาอย่างดีและมีคุณภาพมากที่สุด ตลอดจนนำความต้องการของผู้ปกครอง ครู ชุมชน และบุคลากรภายในโรงเรียน ให้มีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนอีกด้วย

หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

Fred (1976, p. 164) ได้อธิบายหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การบริหารที่มีผู้บริหารเพียงคนเดียวในองค์กร (Division of Labor)
2. กำหนดมาตรฐานการทำงานอย่างชัดเจน (Standardization)
3. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ร่วมงาน (Delegation of Authority and Responsibility)
4. แบ่งบุคลากรตามฝ่ายงานต่าง ๆ ให้แก่เพื่อนร่วมงาน อย่างเฉพาะเจาะจง (Division of Labor)
5. กระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงานอย่างทั่วถึง (Delegation of Authority and Responsibility)
6. เปิดโอกาสให้องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (Flexibility)
7. จัดการมอบหมายงาน และการควบคุมดูแลอย่างเหมาะสม (Stability)
8. จัดกระทำให้คนในองค์กรเกิดความรู้สึกปลอดภัย และอบอุ่น (Security)
9. ยอมรับความสามารถของบุคลากรภายในองค์กร (Personal Policy)
10. กำหนดมาตรฐานการทำงาน อย่างชัดเจน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน (Span of control)

สรุปว่า หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การที่ผู้บริหารจำเป็นต้องเอาใจใส่บุคลากรภายในองค์กร รวมถึงให้การกำหนดนโยบาย การกำหนดมาตรฐานในการทำงานอย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรสามารถแบ่งหน้าที่ แบ่งฝ่ายกันได้อย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นของตนเองตามความถนัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (2542, หน้า 1-2) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจาก เป็นการสร้างความมั่นใจว่าโรงเรียนนั้นจะสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานได้หรือไม่ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพและมาตรฐาน โดยจะทำให้ทราบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด ที่สังคมต้องการเพื่อสืบเนื่องจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายบทบาทการจัดการศึกษาให้โรงเรียนเป็นหน่วยรับผิดชอบและเพื่อให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม มีความเชื่อมั่นในโรงเรียน ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องดำเนินการและตรวจสอบผลการดำเนินงานตามภาระรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับโดยตรงอันได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการโดยอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชากร และสังคม ว่าโรงเรียนนั้นจะสามารถบริหารจัดการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจของโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ได้หรือไม่

จาร์ส นองมาก (2544) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ถ้าหากโรงเรียนทำตามกระบวนการที่กำหนดแล้ว การศึกษาจะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการได้

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น โดยระบบที่สร้างขึ้นนี้จะต้องสร้างความมั่นใจได้ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น โดยให้ความร่วมมือกันในทุก ๆ ฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและเป้าหมายที่ทางโรงเรียนได้วางเอาไว้ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจและเชื่อมั่นกับผู้รับบริการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

วัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

วาสนา ประมวลพฤกษ์ (2541, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้ เป็นการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นภายใต้การส่งเสริมการพัฒนาทางการศึกษา เพื่อแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้ และเพื่อเสนอประสิทธิผลของการศึกษาต่อสาธารณชน

กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้ให้ความหมายของวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ เป็นการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา ให้ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษาจากองค์การประกันคุณภาพเพื่อให้ผู้รับบริการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน และสังคม เกิดความมั่นใจและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับโรงเรียนว่าจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้มั่นใจอีกว่าผู้เรียนที่จบการศึกษาออกมาแล้วนั้นจะมีคุณภาพภายใต้มาตรฐานการศึกษาที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ และเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมนกันระหว่างชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ทรงศรี ตุ่นทอง (2542, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ว่าจะต้องมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้ เพื่อช่วยพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน สร้างความมั่นใจให้กับสังคม แสดงถึงความชัดเจนและโปร่งใสเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลที่สร้างประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และสถาบันอื่นเพื่อให้สถาบันเกิดความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และจัดทำในรูปแบบกระบวนการพัฒนา เพื่อให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรและโรงเรียนกำหนด

แนวคิดและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้มากมาย เช่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 7-8) ได้กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่ได้มีการพัฒนากันอยู่ในขณะนี้ มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ประกอบด้วยการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) คือ กระบวนการหรือแนวทางปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ กำหนดมาตรฐานคุณภาพ เพื่อพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน ประกอบด้วย การกำหนดปัจจัยและมาตรฐานรวมถึงกระบวนการด้านการผลิต และการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางการศึกษา เช่น การพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาบุคลากรครู การพัฒนาผู้บริหาร เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) คือ การตรวจสอบและติดตามผลในการปฏิบัติ กระบวนการในการดำเนินงานหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด ประกอบด้วย การประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียน และการจัดทำรายงานโรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบของโรงเรียน (Internal Audit) การติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (External Audit) และมาตรการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Quality Intervention)

ขั้นที่ 3 การประเมินคุณภาพเป็นการประเมินคุณภาพของโรงเรียน (Quality Assessment) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่กำกับดูแล ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมเป็นระยะ ๆ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดต้องการ เพื่อให้การสนับสนุนส่งเสริม และช่วยเหลือโรงเรียนให้มีคุณภาพและมีการพัฒนาต่อการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินภายนอกต่อไป ประกอบด้วยหลายขั้นตอน ประกอบด้วย การทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (External School Review) การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน (Accreditation) และ การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา (Total Quality Education)

แนวคิดการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการตามหลักของการบริหาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยกระบวนการและหลักการบริหารดังกล่าวเป็นสิ่งที่จะทำให้งานมุ่งไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งต้องผ่านกระบวนการวางแผน การปฏิบัติงานตามแผน การตรวจสอบการปฏิบัติงาน และการประเมินผล รวมถึงมีการนำผลที่ได้นั้นไปพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดียิ่งขึ้น สำหรับเป้าหมายที่ต้องการและวิธีการสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นภายใต้การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนไม่ได้ควรเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการเหล่านี้ร่วมกัน และปฏิบัติตาม

เป้าหมายหรือแผนการเหล่านั้น เพื่อให้แนวคิดในการทำงาน และเมื่อปฏิบัติงานเสร็จสิ้นก็ควรจะมีการบันทึกข้อมูล เพื่อร่วมกันตรวจสอบหาจุดดี จุดเด่น หรือจุดที่ต้องพัฒนา ปรับปรุงร่วมกัน เพื่อให้ความมุ่งมั่นเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการบริหารของโรงเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อเป็นการร่วมมือร่วมใจกันในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ผู้บริหารจึงควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการร่วมมือกันและปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ตนเองสามารถมองการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละอย่างที่คุณได้รับมอบหมายได้อย่างชัดเจน ฉะนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีความสำคัญ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงภาระหน้าที่ตลอดถึงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 7-9)

สรุปว่า แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการตามการควบคุม การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของโรงเรียนพร้อมทั้งมีการติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการประเมินและทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 11) หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตามแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่โรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การประกันคุณภาพดีนั้นจำเป็นต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องทำการประเมิน โดยกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน โดยโรงเรียนจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนการปฏิบัติการที่มีเป้าหมายอย่างชัดเจน มีการตรวจสอบและนำผลไปปรับปรุงใช้อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และมีความโปร่งใส มีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. บุคลากรทุกคนในโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ล้วนแล้วแต่มีหน้าที่ในการประกันคุณภาพโรงเรียนทั้งสิ้น โดยจะต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่เข้ามาดูแล หรือหน่วยงานที่มีส่วนร่วมกับโรงเรียน จะต้องคอยช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันตีตราวางแผน ติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนำผลไปพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันผลักดัน ให้โรงเรียนนั้นมีคุณภาพ ผู้เรียนมีการได้รับการ

จัดการเรียนการสอนที่ดี เพื่อให้ผู้ปกครองนั้นมีความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นในการส่งผู้เรียนเข้าศึกษาในโรงเรียน

หลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาในบริบทการศึกษา เป็นกลไกประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานทดสอบการศึกษากรรมวิชาการ, 2542, หน้า 3) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงมีการกำหนดหลักการและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับจะจัดทำขึ้นนั้นเนื่องจากจำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการประกันคุณภาพภายใน “การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนจากภายใน โดยบุคลากรของโรงเรียนนั่นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนนั้น” (มาตรา 4 วรรค 7) สำหรับการประกันคุณภาพภายนอก คือ “การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนจากโรงเรียนจากภายนอกเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน”

2. จัดให้หน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียน มีระเบียบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยโรงเรียนต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก (มาตรา 48)

3. ให้โรงเรียนทุกแห่งรับการประเมินภายนอกอย่างน้อย 1 ในทุก 5 ปี โดยต้องมีการนำเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน (มาตรา 49)

4. ให้โรงเรียนจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับโรงเรียน รวมทั้งให้บุคลากร คณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของโรงเรียนตามคำร้องของหน่วยงานภายนอกที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนนั้น (มาตรา 50)

5. ให้หน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้โรงเรียนปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา 51)

การประกันคุณภาพการศึกษาแสดงถึงภารกิจทางวิชาการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางบริหารได้มีการจัดแผนและวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียนว่า ผู้เรียนมีความสามารถ มีความรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดเอาไว้ และมีการสานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจต่อการจัดการศึกษา

และการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสืบต่อไป (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
กรมวิชาการ, 2546)

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพ จะเน้นการสร้าง
ความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภครทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

คุณภาพภายใน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้ที่สร้างความ
พึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตหรือทุกระดับชั้นเรียน

คุณภาพนอก หมายถึง ความพึงพอใจในเชิงเศรษฐกิจและสังคมแบบมหภาค (Macro
Socio-economic level) ซึ่งหมายถึงความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนจำเป็นต้องการสร้าง
ความมั่นใจ

2. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบของโรงเรียน
และเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่ปัญหา
จะเกิดขึ้น ไม่ใช่เป็นการแก้ไขปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้า เพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ได้
เกิดขึ้นแล้ว

3. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็น
วิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริงหรือข้อเท็จจริงที่สามารถ
ตรวจสอบได้

4. การตรวจสอบ โดยการวัดและประเมินผลในส่วนของการประกันคุณภาพ โดยมี
จุดประสงค์สำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผน เพื่อเป็นการ
ปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5. คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานการศึกษา หลักสูตร และแผนการสอน)
และกระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความสำคัญในเรื่องของความสัมพันธ์ร่วมกัน
ระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ใน
เขตพื้นที่

7. การประกันคุณภาพการศึกษาที่จะสามารถสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมอย่างมี
ประสิทธิภาพได้นั้น การสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล เน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจให้แก่บุคลากรที่
เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

สรุปว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการออกแบบและการดำเนินการตามความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่มาตรฐานการศึกษาได้กำหนดเอาไว้ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นการเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นการบริหารจัดการ การศึกษาทั้งระบบเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผน ไม่ใช้การจับผิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ การศึกษาด้วย

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 5 มาตรา 37 บัญญัติไว้ว่า การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาให้ยึด เขตพื้นที่การศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 5 มาตรา 39 บัญญัติให้กระทรวงกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง ดังนั้นโรงเรียนจะต้องอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องมีความรับผิดชอบที่มีต่อการจัดการศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษาอีกด้วย

เพื่อให้กลไกที่เกี่ยวข้องสามารถร่วมมือกัน และต่างตนต่างทำหน้าที่ของตนอย่างมี ระเบียบ ไม่ว่าจะดำเนินงานใด ๆ ก็ตาม ให้นำทฤษฎีที่เรียกว่า ระบบ (System) ซึ่งเป็นลักษณะ ของการทำงานแบบครบวงจร เช่น กระบวนการของ Demming (Plan – Do – Check – Act) หรือ ที่เรียกว่า วงจร PDCA นั้นเป็นภารกิจขององค์กรที่มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของงาน ให้มากยิ่งขึ้น การประกันคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการโดยองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษาทุกระดับ ได้แก่ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน จึงควรมี ระบบการปฏิบัติการที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน และมีความเป็นเอกภาพเรียกว่า กระบวนการเชิงระบบ (Systems Approach) โดยแต่ละระบบมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบๆ ข้าง ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากร และ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็นองค์ประกอบแรกที่จะนำไปสู่การดำเนินงานของระบบ เช่น ในระบบอุตสาหกรรม ตัวป้อนที่ถือว่าเป็นปัจจัยนำเข้า คือ โรงงาน ครู ผู้เรียน อุปกรณ์การ เรียนการสอน และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและของผู้เรียนเอง เป็นต้น

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง วิธีการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะเข้าสู่ระบบแล้ว ทำให้ระบบสามารถปฏิบัติไปตามหน้าที่ ที่นับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สองของระบบอันได้แก่ วิธีการจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นต้น

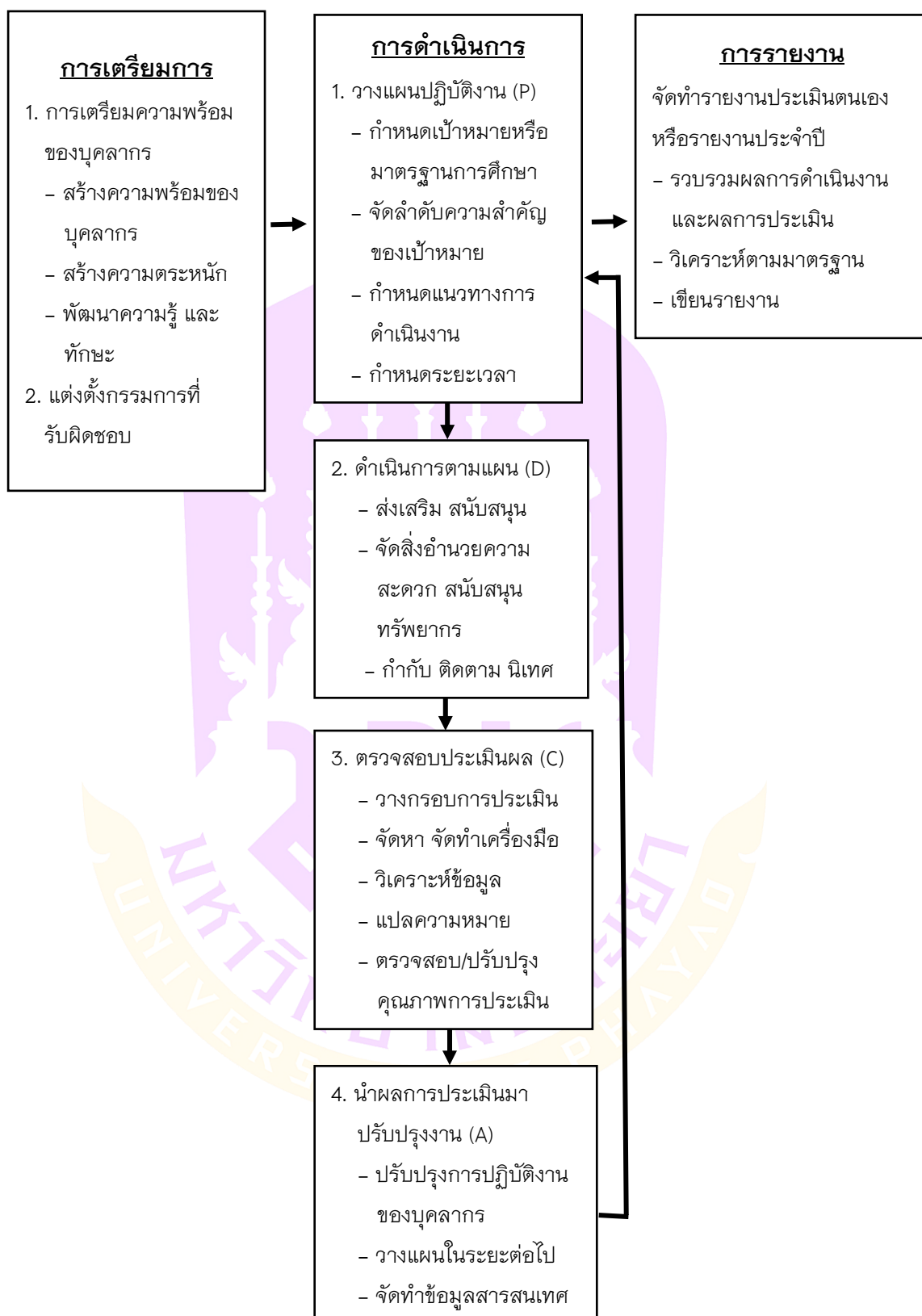
3. ผลงานหรือผลผลิต (Product) เป็นองค์ประกอบสุดท้าย หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ในลักษณะต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่เกิดจากการดำเนินงานในระบบ กระบวนการ เช่น ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปว่า กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึง กระบวนการ กลไกในการ ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้คุณภาพของงานดีขึ้น และมุ่งสู่เป้าหมายได้อย่างง่ายดายด้วยความเต็มใจและครบตามที่โรงเรียนได้กำหนดและคาดหวังเอาไว้ และนอกจากนี้ยังสามารถนำ กระบวนการแบบวงจรมานี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาได้

ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ ทำงานและการบริหาร ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ คือ การดำเนินงานซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิจัยในโรงเรียน เช่น ความตระหนัก การมีส่วนร่วม สนับสนุนของผู้บริหาร และการร่วมมือร่วมใจกันจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนในการทำงาน เป็นทีม ซึ่งบุคลากรทุกคนจะต้องได้รับการเตรียมพร้อม โดยทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประกันคุณภาพภายในที่ตรงกัน เพื่อดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและด้วยการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ โดยระบบการประกันคุณภาพภายในนี้เป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงาน อย่างหรือ ที่เรียกว่า วงจร PDCA ของ Deming อัน ประกอบด้วย Plan – Do – Check – Act ฉะนั้นผู้บริหารสามารถนำระบบต่าง ๆ ในทฤษฎีการบริหารมาจัดเข้าเป็นขั้นตอนการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้อย่างสมบูรณ์ แต่จะเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ใน กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เกิดขึ้นแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับโอกาส และ สถานการณ์

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยคำนึงถึงเงื่อนไขข้างต้น ควรมีการ เตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากร และจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องนี้ หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด ดังเสนอในภาพ 1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 13) โดยมีการดำเนินงานในแต่ละ ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพ 1 ขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ควรมีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการพัฒนาความรู้ ทักษะของบุคลากร เพื่อให้สามารถนำความรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้

2. การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียนในการประสาน กระตุ้น กำกับ ดูแล ให้บุคลากรภายในโรงเรียนและบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมกันดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

1.1 การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการทำงานเป็นทีมและการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่

1.1.1 โรงเรียนที่มีบุคคลแกนนำโดยจะต้องมีความสามารถ ความรู้ และสามารถถ่ายทอดความรู้เหล่านั้น เพื่อให้บุคลากรเห็นคุณค่าและตระหนักถึงการประกันคุณภาพภายใน โดยการใช้วิทยากรจากบุคลากรภายในโรงเรียนเอง เพื่อเห็นถึงความเป็นผู้นำ และศักยภาพในตัวของบุคลากร อันเป็นปรัชญาของการประเมินแนวใหม่ที่ต้องการให้บุคลากรภายในเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา

1.1.2 ในกรณีที่การมอบหมายให้บุคลากรที่เป็นแกนนำ ได้ชี้แจง และทำความเข้าใจร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพด้วยใจ โดยมีการใช้ภาษาโน้มน้าวความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องให้พร้อมที่จะดำเนินการได้เป็นอย่างดีด้วยความสมัครใจ หรือที่เรียกว่าการใช้วิธีปลุกจิตสำนึกด้วยการเจริญวิทยากรมืออาชีพมาพูดให้บุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนรับทราบร่วมกัน ซึ่งวิธีการที่น่าสนใจจะทำให้บุคลากรในโรงเรียนที่ไม่ค่อยร่วมงาน มีความก้าวหน้าและตื่นตัวในการทำงานขึ้นมาทันที

1.1.3 การชี้แจงทำให้ความเข้าใจ ไม่ว่าจะดำเนินการโดยบุคลากรภายในหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก ควรให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน ไม่ควรชี้แจงเฉพาะแกนนำหรือเฉพาะกลุ่ม เพราะบุคลากรทุกคนมีโอกาที่จะได้รับฟังเกณฑ์ และร่วมมือ ร่วมใจกัน ในการรับการประกันคุณภาพกันอย่างทั่วถึง

1.2 การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน คือ

1.2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการโดยให้ทุกคนได้เข้าร่วมประชุม หากสามารถหากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นแกนนำได้ก็ควรจะมีมอบหมายและชี้แจงหน้าที่ให้แก่ครูแกนนำที่เป็นผู้รับผิดชอบจัดการ

1.2.2 ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการนั้น ควรแบ่งเป็นช่วง ๆ ตามกิจกรรมที่จะดำเนินการในแต่ละช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายใน กระบวนการบริหารงานคุณภาพ แล้วเริ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน และแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อจากนั้นก็ให้ร่วมกันปฏิบัติจริงในการวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ

ช่วงที่ 2 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือการประเมิน ต่อจากนั้นก็ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามกรอบและแผนการประเมิน

ช่วงที่ 3 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการนำเสนอผลการประเมิน และการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Study Report) โดยจัดประชุมปฏิบัติการ หลังจากทีบุคลากรมีการปฏิบัติงานและมีการประเมินตนเองตามแผนไปแล้วระยะหนึ่ง

2. การแต่งตั้งคณะกรรมการ

คณะกรรมการหรือคณะทำงาน ที่เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน แต่ในการดำเนินงานจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแล ประสานงาน ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงกันเป็นทีม คือ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งควรดำเนินงานร่วมกับบุคลากรหลักที่ได้รับมอบหมายในรูปของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน อาจไม่จำเป็นต้องตั้งขึ้นมาใหม่ถ้าโรงเรียนมีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางาน ในด้านต่าง ๆ อยู่แล้ว ก็ให้กรรมการเหล่านี้รับผิดชอบเป็นกรรมการประกันคุณภาพในด้านต่าง ๆ ได้เลย แล้วให้บุคลากรอื่นเข้ามาร่วมด้วย เพราะการประกันคุณภาพภายในมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงการทำงานปัจจุบันให้ดีขึ้น ผู้ดำเนินการจึงต้องเป็นผู้ที่คุ้นเคยกับงานที่ตนเองทำ ไม่ใช่มอบหมายให้คนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ มาดำเนินการ

การพิจารณาการแต่งตั้งคณะกรรมการ ควรพิจารณาตามภาพโครงสร้างการบริหาร ฝ่ายที่รับผิดชอบงานใด ควรอยู่ในคณะกรรมการที่รับผิดชอบการพัฒนาและการประเมินคุณภาพเกี่ยวข้องกับงานนั้น

สรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมของบุคคล ถือว่าเป็นการเตรียมทั้งบุคลากร เพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงความรู้และทักษะที่จะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรมาได้ โดยบุคคลแต่ละฝ่ายมักจะได้รับการแต่งตั้งจากกรรมการที่รับผิดชอบให้เข้ามาช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

ประกอบด้วย ขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันในทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวางแผน

การวางแผนเป็นการดำเนินงานที่คิดไว้ล่วงหน้าว่าจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และธรรมนูญโรงเรียนซึ่งถือว่าการร่วมมือหาข้อตกลงกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทสำหรับกำหนดทิศทางในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย โดยรายละเอียดในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งควรมีการเพิ่มเติมจากเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดต่าง ๆ เช่น เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา เอกสารเรื่องธรรมนูญโรงเรียนของกรมวิชา เป็นต้น

เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพโรงเรียนควรมีการจัดทำแผนต่าง ๆ คือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร แผนปฏิบัติการประจำปีและสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณ ทั้งรายรับรายจ่ายของโรงเรียน ซึ่งในการจัดทำควรมีการวางแผนการประเมินผลไปพร้อมกันด้วย เพื่อกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ โดยศึกษาวิธีการ การรวบรวม การวิเคราะห์ ข้อมูล ซึ่งแผนการประเมินผลที่ดีควรสอดคล้องกับส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติในชีวิตประจำวันของผู้บริหาร ครู และผู้เรียน นอกจากนี้ควรต้องดำเนินการโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามงบประมาณ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผน ทั้งรายรับและรายจ่ายของโรงเรียน

2. การปฏิบัติตามแผน

เมื่อโรงเรียนได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรร่วมกันดำเนินงานตามแผนการที่ได้จัดทำไว้ ซึ่งระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรจะ

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 มีการกำกับ ติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

2.4 ให้การนิเทศในระหว่างการปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องกำกับและติดตามว่า เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้หรือมีปัญหาหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผน หรือมีปัญหาจะได้ให้การนิเทศเพื่อปรับปรุงแก้ไข การกำกับและติดตามการปฏิบัติงานมีหลายวิธี ซึ่งจะขอยกมาเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น คือ ผู้บริหารอาจติดตามด้วยการสอบถามเป็นรายบุคคล จัดประชุมกลุ่มสาระ หมวด ฝ่าย หรือให้แต่ละบุคคล กลุ่มสาระ หมวด ฝ่ายรายงานความก้าวหน้าของการทำงานเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน โดยอาจรายงานปากเปล่าหรือจัดทำรายงานเสนอ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล กลุ่มสาระ หมวด หรือฝ่าย และในแต่ละเดือนอาจมีการพิจารณาว่าบุคคล กลุ่ม หมวด ฝ่ายใดมีการทำงานที่ดีเยี่ยม เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจมีการให้รางวัลเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นการให้กำลังใจ

ผู้บริหารควรให้การนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และทักษะในด้านต่าง ๆ โดยมีผู้บริหารให้การนิเทศเอง หรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญแต่ละด้านมาให้การนิเทศหรือส่งบุคลากรไปฝึกอบรม

3. การตรวจสอบประเมินผล

การประเมินผล เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับว่าจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาส่งผลต่อองค์กรและเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการประเมิน โดยไม่เกรงกลัวต่อการได้รับการประเมินผลโดยเฉพาะการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งพัฒนาไม่ใช้การประเมินเพื่อเป็นการตัดสินถูกผิดและไม่ใช้เรื่องยากที่จะทำ ไม่ต้องคิดแบบประเมินหรือเครื่องมือที่ยุ่งยากมากมาย แต่เป็นการ

ประเมินในงานที่ทำอยู่นั้นเป็นประจำด้วยเครื่องมือที่อาจเป็นสิ่งที่มียอยู่แล้วและใช้ปฏิบัติจริง โดยไม่ต้องสร้างขึ้นใหม่ เช่น สถิติพื้นฐานทั่วไปของฝ่ายบริหาร ผลงาน หรือการบ้าน ตลอดจนคะแนนผลสัมฤทธิ์ คะแนนการทดสอบย่อยของผู้เรียนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงสถิติที่ทางครุมีอยู่แล้ว แต่แค่จัดทำให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ขณะที่โรงเรียนดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการนั้น ควรมีการตรวจสอบการประเมินผล เป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่า การดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในแผนการพัฒนา หรือแผนการปฏิบัติหรือไม่เพียงพอ และมีจุดอ่อนจุดแข็งประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียน หรือสิ้นปีการศึกษา ก็จะต้องมีการประเมินสรุปรวม เพื่อนำผลมาพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

สุวิมล ว่องวาณิช (2545) ดำเนินการวิจัยในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยได้รับการสนับสนุนให้มีการนำเสนอรายงานการวิจัยและคู่มือการประเมินผลภายในโรงเรียน โดยมีรายละเอียดในการตรวจสอบประเมินผลดังกล่าว ซึ่งจากการสรุปสังเคราะห์กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายในตามพื้นฐานแนวคิดของการประเมินที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Evaluation) พบว่า กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ประกอบด้วย การวางแผนการประเมิน การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย และการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

1. คณะกรรมการควรมีการวางแผนการประเมิน เพื่อเป็นการเริ่มต้นด้วยการวางแผนแนวทางในการประเมินโดยคณะกรรมการว่าจะประเมินอะไร มีรูปแบบการประเมินอย่างไร ใครเป็นผู้ประเมิน โดยในการกำหนดกรอบการประเมินอาจจะพิจารณาประเด็นต่าง ๆ คือ กรอบการประเมินควรจะต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพหรือมาตรฐานการศึกษาที่ระบุในแผนพัฒนา หรือแผนปฏิบัติการ เพื่อกำหนดว่าควรประเมินอะไร เรื่องใด มีอะไรเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมาย ต่อจากนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่าตัวบ่งชี้เหล่านั้นจะต้องใช้ข้อมูลอะไร แล้วสำรวจดูว่าสถานศึกษามีข้อมูลนั้นแล้วหรือยัง จะนำมาใช้ได้หรือไม่ ซึ่งหากมีข้อมูลอยู่แล้ว เช่น ข้อมูลน้ำหนักร ส่วนสูงของการวัดทางกายภาพของผู้เรียน โดยไม่จำเป็นต้องเก็บข้อมูลใหม่ทั้งหมด แต่หากข้อมูลยังล้าช้าไม่ทันสมัย ก็จำเป็นที่จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลใหม่ โดยพิจารณาว่าข้อมูลที่ต้องการนั้นจะใช้เครื่องมือชนิดใด จะเก็บข้อมูล

จากใคร จะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมิน ช่วงเวลา และ ผู้รับผิดชอบในการประเมินสะดวกในการกำกับติดตามงานของคณะกรรมการและผู้บริหาร

2. คณะกรรมการควรประชุมร่วมกันในการจัดหา/จัดทำเครื่องมือ เพื่อเป็นการแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลว่า จะใช้เครื่องมือชนิดใด หลังจากนั้นก็จัดหา/จัดทำเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้คือ

2.1 การกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ ต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่จะวัด เช่น ถ้าวัดเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ก็อาจจะใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือหลักและใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น การตั้งคำถามในห้องเรียน การสังเกตพฤติกรรม แบบวัดความรู้สึก เจตคติ คุณธรรม ความรู้สึก ซึ่งอาจใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ เป็นหลัก โดยการจัดทำเครื่องมือเหล่านี้ ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องใช้จิตวิทยาในการเข้าช่วยในการวัดผลและประเมินผล

2.2 ขณะเก็บข้อมูลนั้นจำเป็นต้องสำรวจเครื่องมือที่กำหนด ไม่จำเป็นต้องจัดทำใหม่ทั้งหมด ให้สำรวจว่าเครื่องมือดังกล่าวที่เคยมีนั้นดีหรือยัง หากยังไม่ดีควรนำมาปรับปรุงในส่วนใด หรือหากเป็นเครื่องมือที่ดีแล้วจะสามารถนำมาใช้ได้อย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่ได้วางเอาไว้ เช่น มีข้อสอบมาตรฐานที่วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถนำไปใช้ได้เลย ถ้ายังไม่ได้มาตรฐานก็ต้องพัฒนาและปรับปรุงให้มีคุณภาพ โดยการนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

2.3 เมื่อนำเครื่องมือไปปรับปรุง หรือพัฒนา หรือสร้างเครื่องมือใหม่แล้ว ในกรณีที่เครื่องมือวัดเรื่องเดียวกัน มีหลายชุดเพราะมีหลายคนทำ ก็ร่วมกันนำเครื่องมือเหล่านั้นมาปรับปรุง พัฒนาให้เป็นเครื่องมือชุดเดียวกัน ไม่ใช่ทำกันคนละทิศคนละทางต่างคนต่างคิดว่าเครื่องมือของตนเองดีและไม่สนใจเครื่องมือของคนอื่น แต่หากโรงเรียนใดยังไม่มีเครื่องมือที่จะนำไปใช้ ก็จึงควรตระหนักว่าควรสร้างเครื่องมือใหม่ และนำเครื่องมือไปทดลองใช้ก่อน แล้วนำผลมาปรับปรุงก่อนใช้จริง

2.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและนำมาปรับปรุง หรือสร้างเครื่องมือขึ้นมาใหม่ ซึ่งต้องนึกถึงความสามารถในการวัดว่าตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยอาจนำเครื่องมือไปทดลองใช้แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ว่าได้ผลตรงกับความเป็นจริงตามการสังเกตของครูหรือไม่ นอกจากนั้น ควรพิจารณาความเหมาะสมที่จะใช้เครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งกลุ่มคนแต่ละกลุ่มจะใช้การเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน เช่น หากเป็นผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็กการจะเขียนตอบยาว ๆ ก็คงไม่สามารถทำได้ จึงควรใช้การสอบถามหรือสัมภาษณ์ด้วยคำพูดสั้น ๆ หรือถ้าเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง ก็ควรจะศึกษาถึงประเด็นที่จะ

ซักถามในเครื่องมือกับระดับการศึกษาของผู้ปกครองด้วย เพื่อเป็นการสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมกับผู้ตอบแบบสอบถาม หรือหากเป็นกลุ่มผู้เรียนที่อ่านหนังสือได้ ก็จะสามารถใช้แบบสอบถามหรือเครื่องมือที่สามารถอ่านได้ และใช้ภาษาวิชาการ แต่หากกลุ่มผู้เรียนไม่สามารถอ่านหนังสือได้ ก็ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์แทน เป็นต้น

2.5 การนำเครื่องมือไปใช้ เครื่องมือที่ใช้ต้องเป็นการเน้นความสะดวกในการตอบ ไม่รบกวนเวลา ไม่ใช้เวลามากในการตอบ และไม่เป็นภาระกับผู้ให้ข้อมูล ต้องพยายามหลอมรวมเครื่องมือให้สามารถวัดสิ่งที่เกี่ยวข้องกันด้วยเครื่องมือชุดเดียวกัน หากเป็นคำถามให้น้อยเท่าที่จำเป็น การใช้เครื่องมือมากเกินไป จะทำให้เกิดปัญหา ผู้ให้ข้อมูลไม่อยากตอบ เป็นการเพิ่มภาระให้ผู้เก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งต้องศึกษาถึงสิ่งต่าง ๆ อาจพิจารณาจากประเด็นและแนวทางการเก็บข้อมูลดังตัวอย่างในตาราง 1 แสดงตัวอย่างแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ตาราง 1 แสดงแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ข้อมูลที่โรงเรียนมีอยู่แล้ว 2. เก็บข้อมูลใหม่ (ถ้ายังไม่มีข้อมูลที่ต้องการ) 3. เก็บจากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. เก็บตามเวลาที่สอดคล้องกับการทำงานตามปกติ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ข้อมูลที่เก็บได้ตลอดเวลา เช่น พฤติกรรมของผู้เรียน 1.2 ข้อมูลที่เก็บเป็นระยะ ๆ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง เก็บภาคเรียนละครั้ง หรืออาชีพและรายได้ของผู้ปกครองเก็บปีละครั้ง 2. ในช่วงเวลาเดียวกัน ไม่ควรระดมเก็บข้อมูลทุกอย่างพร้อมกันเป็นจำนวนมาก

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 35

ในการเก็บข้อมูลนั้น หากข้อมูลในโรงเรียนใดมีอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องเก็บใหม่ ให้นำข้อมูลที่มีอยู่แล้วมาประมวลผล หรือนำมาวิเคราะห์ หรือสามารถนำไปใช้ได้เลย เช่น คะแนนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก็ใช้ผลการสอบปลายภาคเรียนซึ่งจะช่วยลดภาระงานได้

โรงเรียนควรมีการวางแผนในการเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับการทำงานของโรงเรียนให้มากที่สุด ส่วนการเก็บข้อมูลของครูนั้น ให้ครูสังเกตพฤติกรรมและวิเคราะห์ผลงานของเด็กตามแบบสังเกตพฤติกรรม ครูทุกคนจะต้องสามารถเก็บข้อมูลทำได้ตลอดเวลา และในระหว่าง

ที่สังเกตและวิเคราะห์ก็บันทึกข้อมูลไปได้เรื่อย ๆ ซึ่งอาจสรุปเพื่อรายงานข้อมูลตามระยะเวลาที่ตกลงหรือที่กำหนดในแผนร่วมกัน เมื่อพบสิ่งที่เป็นจุดอ่อน หรือเป็นปัญหาของผู้เรียน จะได้ปรับปรุงแก้ไขและให้การช่วยเหลือได้ทันที และครูผู้สอนควรมีการพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน เพื่อหาวิธีการช่วยเหลือ วิธีการแก้ปัญหาผู้เรียนร่วมกัน

ซึ่งการเก็บข้อมูลเพื่อจะให้มีค่าน่าเชื่อถือนั้นจะต้องให้ได้สารสนเทศในมุมมองต่าง ๆ แหล่งข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลอาจเป็นผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง การจัดเก็บข้อมูลจะครอบคลุมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน ถ้าต้องการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียน หรือครู เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงเป็นรายบุคคล ก็ควรจะเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนทุกคน แล้วทำการประเมินเป็นรายบุคคล แต่ถ้าต้องการประเมินในภาพรวม หรือเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองหรือชุมชนในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนทั่ว ๆ ไป ก็สามารถใช้วิธีสุ่มตัวอย่างได้

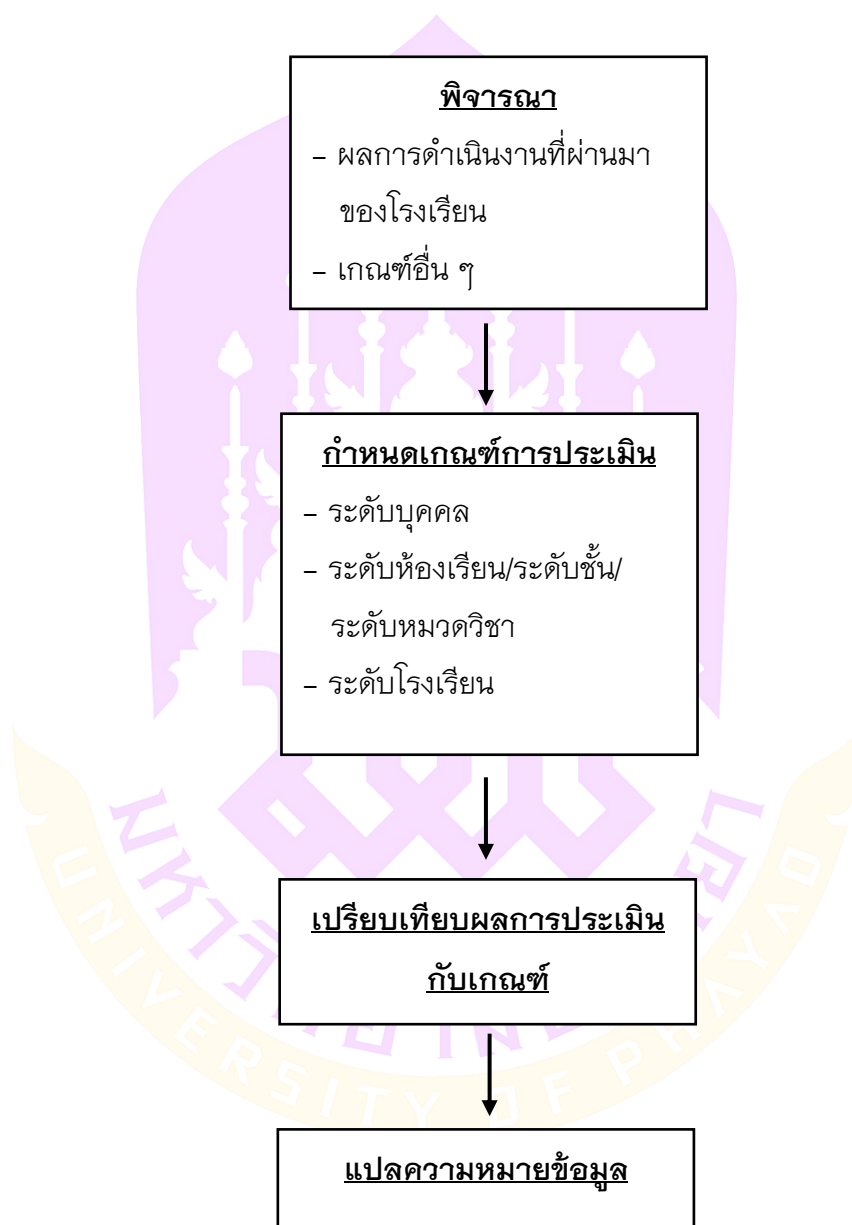
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รับผิดชอบควรร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูลว่าแต่ละประเด็นจะวิเคราะห์ในระดับใด ระดับบุคคล ระดับห้องเรียน หรือระดับภาพรวมของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลของโรงเรียนนั้น ใครควรเป็นผู้วิเคราะห์ในช่วงเวลาใด เพื่อจะได้นำผลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพที่นำเสนอในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน

ระดับการวิเคราะห์	ผู้วิเคราะห์	ช่วงเวลาที่วิเคราะห์
รายบุคคล	ครูประจำวิชา/ครูประจำชั้น	ตลอดเวลาเพื่อปรับปรุงเป็นรายบุคคล
ระดับชั้น/หมวดวิชา/กลุ่ม ประสบการณ์	หัวหน้าระดับชั้น/หมวดวิชานำ ผลการวิเคราะห์ของครู ประจำชั้น ครูประจำวิชา วิเคราะห์ร่วมกัน	ภาคเรียนละครั้งเป็นอย่างน้อยหรือแล้วแต่จะกำหนด
ระดับภาพรวมของโรงเรียน	คณะกรรมการในการทำงาน และคณะกรรมการที่ รับผิดชอบ	ตามที่คณะกรรมการ คณะทำงานกำหนดอาจจะ ภาคเรียนละครั้งหรือปีละครั้ง

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 38

5. การแปลความหมาย ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อโรงเรียนได้แปลความหมายของข้อมูลโดยมีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดตั้งขั้นตอนการนำเสนอในภาพ 2

ภาพ 2 ขั้นตอนการแปลความหมาย

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 43

6. การพัฒนาปรับปรุง

เมื่อแต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะส่งผลให้คณะกรรมการที่รับผิดชอบจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หัวหน้าหมวด ผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเอง

การนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และบุคลากร ควรมีการวางแผน รวมทั้งจัดกระทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้ โดยในระหว่างการดำเนินงานนั้นการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร มีการตรวจสอบประเมินผลทั้งในระดับรายบุคคลหรือระดับชั้น ผู้บริหารและบุคลากรสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานของตนเองและปรับปรุงแผนการดำเนินงานได้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้การวางแผนในระยะต่อไป เป็นการจัดทำแผนในภาพเรียนหรือปีการศึกษาต่อไปโดยนำเอาจุดเด่น มาวิเคราะห์และหาจุดที่จะต้องปรับปรุงของโรงเรียนรวมถึงหาสาเหตุของปัญหาที่จะเกิดขึ้น อีกด้วย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและการประเมินของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่อไป (ปรีชาชาญ อินทรชิต, 2548, หน้า 20)

2.6.3 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 48-49) กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องมีการประเมินภายในและมีการดำเนินการตามแผนให้แล้วเสร็จในช่วงปลายปีการศึกษา และจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้อง ทุกกลุ่มได้ทราบไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ประเมินภายนอก เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอก ซึ่งมีกระบวนการดังต่อไปนี้

1. รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์เปรียบเทียบตามมาตรฐานการศึกษา
3. เขียนรายงาน

การรายงานประเมินเนื้อหาสาระ มีอยู่ 2 แบบ ขึ้นอยู่กับผู้รับข้อมูล

แบบที่ 1 เป็นการรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วน เน้นเนื้อหาไปในเชิงวิชาการ สำหรับรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก

แบบที่ 2 เป็นการรายงานสรุปเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน โดยอยู่ในลักษณะของการเข้าใจง่าย ไม่ใช้ระยะเวลาอันยาวนาน อาจเป็นลักษณะของการบรรยาย เพื่อให้ผู้ปกครองรู้จักข้อมูลของโรงเรียนเพิ่มขึ้น

เนื้อหาสาระที่นำเสนอในรายงานการประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี ควร มีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของโรงเรียน เช่น ประวัติ ความเป็นมาของโรงเรียน ที่อยู่ สังกัดหลักสูตรที่ทำการเปิดการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างฝ่ายบริหารงาน โครงสร้างคณะครู ข้อมูลผู้บริหารและบุคลากรภายในโรงเรียน จำนวนผู้เรียน จำนวนครู และบุคลากร รวมไปถึงข้อมูลสภาพชุมชน อาชีพ ของผู้ปกครอง เป็นต้น

2. วิสัยทัศน์ เป้าหมาย หรือมาตรฐาน และแผนงานของโรงเรียน

3. ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยแต่ละตัวบ่งชี้ควรรายงานเกี่ยวกับเป้าหมายและการดำเนินงานที่บรรลุตามเป้าหมาย และผลการดำเนินงานอาจนำเสนอข้อมูลหลักฐานการสนับสนุนผลการดำเนินงานนั้น ๆ นอกจากนั้นในแต่ละมาตรฐานควรมีการนำเสนอจุดเด่นและจุดด้อย เพื่อเป็นการเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขด้วย

4. สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน เช่น ด้านผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยในแต่ละด้านควรอธิบายถึงจุดเด่น ลักษณะที่พบ และจุดที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ รวมถึงจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นการหาแนวทางและแสดงแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขอีกด้วย

5. ภาคผนวก ควรมีรายงานเกี่ยวกับเครื่องมือในการประเมินผลเพื่อให้สามารถเห็นภาพได้อย่างชัดเจน

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance)

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance System) เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐานที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สี่ (พ.ศ. 2559-2563)

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สาม (พ.ศ. 2554–2558) ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด โดยการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย

ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้กล่าวว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง ด้วยการทำจัดโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงานทุกคนมีส่วนร่วม และมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และแผนพัฒนา

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศโรงเรียนดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. จัดโครงสร้างการบริหาร โรงเรียนจะต้องมีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน โดยแบ่งเป็น 4 งาน (งานงบประมาณ งานวิชาการ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป)
2. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
3. จัดระบบสารสนเทศ ที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงาน ข้อมูลต่าง ๆ จะได้จากการปฏิบัติงานตั้งแต่ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบและทวนคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนที่ 6 การประเมินคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนที่ 7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีในการศึกษาที่ผ่าน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 2 (2555) ได้กล่าวว่า การจัดทำสารสนเทศเป็นการสร้างระบบการจัดการข้อมูลคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สามารถใช้ตัดสินใจ วางแผน พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทั้งในระดับห้องเรียนเป็นรายบุคคล ระดับชั้น/กลุ่มวิชา และระดับสถานศึกษา ซึ่งแสดงคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา ซึ่งตาม

สภาพปัจจุบัน สถานศึกษาแทบทุกแห่งมีข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ผู้เรียน และบุคลากรอยู่แล้ว ควรได้นำมาวิเคราะห์แปลผลให้มีความหมายเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กรมวิชาการ, 2544ก, หน้า 33) ดังนั้น สถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้ 1) กำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2) กำกับติดตาม ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 3) เสนอสถานศึกษา แต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องจัดทำระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วน เป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกและความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนอกจากจะใช้วางแผนการดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวคิด และสร้างทางเลือกใหม่ ๆ ในการดำเนินการต่าง ๆ ด้วย

การจัดทำสารสนเทศในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและประโยชน์สำหรับบุคลากรทุกคนในองค์กร มีข้อมูลประกอบการพัฒนางาน สร้างทางเลือกใหม่ ๆ ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารทั้งในระดับสูงและระดับหัวหน้าหมวด/กลุ่มวิชา/ระดับสายชั้นมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบการวางแผนตัดสินใจกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้ใช้ระบบสารสนเทศจึงหมายถึงทุกคนไม่เฉพาะแต่ผู้บริหารเท่านั้น ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงผลการปฏิบัติงานย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบการทำงานของตนเอง ตลอดจนข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นสามารถนำมาวิเคราะห์ปัญหาและนำมาปรับปรุงงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารสามารถศึกษาผลการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานชี้แนะหรือช่วยเหลือแก้ปัญหาที่นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น (กรมวิชาการ, 2544ข, หน้า 11)

สรุปได้ว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนวณความต้องการพื้นฐานของ

ผู้บริหารในการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา โดยการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รวมทั้งมีข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษา อย่างเพียงพอ ตรวจสอบ ทบทวน รายงานคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการประกันคุณภาพ ภายใน

ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง โรงเรียนควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาในหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งเป็น ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นใน โรงเรียน เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดในกฎกระทรวง ข้อ 6 ไว้ว่า ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการ เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งโรงเรียนทุกแห่งจะต้องดำเนินการตาม ข้อกำหนดดังกล่าวให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง

สรุปได้ว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ โดยผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด อีกทั้งมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน และ หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุม ในเรื่องต่อไปนี้

1. เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และความจำเป็นอย่างเป็น ระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

2. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้
อย่างต่อเนื่องชัดเจน และเป็นรูปธรรม

3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนา
ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและ
ประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

4. กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน
รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดามารดา ผู้ปกครองและบุคลากรใน
ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 (2555) ได้กล่าวว่า
การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาทุกประเภทย่อมมีการแข่งขันกัน
ที่คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการเอาใจใส่ดูแลผู้เรียน คุณภาพของสวัสดิการที่
จัดให้แก่ผู้เรียน และที่สำคัญ คือ คุณภาพของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนมาตรฐาน
ของสถานศึกษา และความพึงพอใจของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา
(กรมวิชาการ, 2544ง, หน้า 17) ภาพลักษณ์ที่ทำทลายความสามารถในการจัดการด้านคุณภาพ
ของสถานศึกษา และเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อการแสวงหา ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

2. สถานศึกษาที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง

3. สถานศึกษาที่มีส่วนร่วมมากที่สุดแห่งหนึ่งในการพัฒนาการศึกษา

4. สถานศึกษาที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุดแห่งหนึ่ง

เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย สถานศึกษาควรสามารถ
ตอบคำถามต่อไปนี้ได้เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนา คือ

1. สถานะปัจจุบันของสถานศึกษาอยู่ ณ จุดใด สภาพเป็นอย่างไรมีจุดเด่นด้านใด
มีสิ่งใดที่เป็นปัญหาจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหรือเน้นส่งเสริมยิ่งขึ้น

2. เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาคืออะไร

3. สถานศึกษาจะดำเนินการอย่างไรให้บรรลุเป้าหมาย

4. สถานศึกษาทราบถึงความสำเร็จได้อย่างไร

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจะตอบคำถามข้างต้น เหล่านั้น เพื่อเป็นทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2544ง, หน้า 19)

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นกรอบงานเพื่อการปรับปรุง แก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สถานศึกษา ชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพผู้เรียนที่สูงขึ้นด้วยกระบวนการพัฒนาที่สนองตอบปัญหา ความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน (กรมวิชาการ, 2544ง, หน้า 19) กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดในกฎกระทรวง ข้อ 7 ไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

1. เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และความจำเป็น ความต้องการอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ และครอบคลุมกับสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนและเป็น รูปธรรม
3. กำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิง ประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการ เรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
4. กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากร ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
7. กำหนดการใช้งบประมาณ และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพเป็นระบบพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษาอย่างชัดเจนโดยมีการวิเคราะห์ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็น ส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไป

ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง โดยการทำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงาน/โครงการของสถานศึกษา

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึงโรงเรียนสำรวจโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี กิจกรรมที่โรงเรียนปฏิบัติแต่ไม่ได้ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และกิจกรรมที่ครูในโรงเรียนได้ปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนที่รับผิดชอบ โดยมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ และตรวจสอบว่าโครงการ กิจกรรมที่ปฏิบัติในปีการศึกษาที่ผ่านมา ใครเป็นผู้รับผิดชอบ และได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วหรือไม่ ผู้บริหารโรงเรียนติดตามการดำเนินงานทุกระยะ และพิจารณาว่าสอดคล้องกับมาตรฐานใดและตัวบ่งชี้อะไรบ้าง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 (2555) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างรอบด้านนั้น นอกจากการวางแผนอย่างดีถูกต้องตามหลักวิชาการ การกำหนดยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว จะต้องมีการปฏิบัติตามแผน และการประเมินแผน มิฉะนั้นแผนที่จัดทำอย่างดีก็จะได้ประโยชน์ ดังนั้น สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการนำแผนสู่การปฏิบัติ ขั้นตอนนี้จึงเป็นการสร้างความร่วมมือและทิศทางในการนำแผนไปปฏิบัติ ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงานได้ดังนี้

การสร้างการยอมรับแผน

สถานศึกษาสร้างการยอมรับและพันธะผูกพันต่อแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาถึงแม้ว่าในกระบวนการวางแผนได้มีการประชาสัมพันธ์แก่คณะครูผู้สอนให้รับทราบวิพากษ์ วิचारณ์และยอมรับแผนมาโดยตลอดก็ตาม ก็ควรได้ทำต่อเนื่องกันจนขั้นสุดท้าย เพราะจะทำให้เกิดความร่วมมือและความผูกพันกับแผน ตระหนักในความรับผิดชอบของตนต่อผลสำเร็จของผู้เรียนและร่วมดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ในขั้นตอนนี้ สถานศึกษาโดยคณะกรรมการวางแผนควรนำแผนฉบับร่าง สุดท้ายให้บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สามารถ

ช่วยในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้ร่วมให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ว่ายังมีส่วนประกอบใด ที่ควรที่จะเพิ่มเติมเพื่อให้การวางแผนเป็นไปด้วยความรอบคอบ รอบรู้ และรอบด้านอย่างแท้จริง

การมอบหมายการปฏิบัติอย่างเป็นทางการ

ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้ระบุการมอบหมาย ความรับผิดชอบให้กับหน่วยงาน/บุคคลแล้ว ฉะนั้น ควรมีการส่งมอบแผนให้กับหัวหน้ากลุ่มวิชา หัวหน้าระดับชั้น ตามสายการบังคับบัญชา ตลอดจนทีมงานอย่างเป็นทางการด้วย เพื่อผู้ปฏิบัติ จักได้ทราบหน้าที่และขอบข่ายงานที่ต้องทำ

การทำความเข้าใจแผน

ผู้ปฏิบัติทำความเข้าใจส่วนต่าง ๆ ของแผนได้แก่

3.1 เจตนารมณ์ของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

3.2 เป้าหมายการพัฒนา ยุทธศาสตร์ เทคนิค วิธีการใหม่ที่กำหนดไว้ในแผน ซึ่งยากต่อการทำความเข้าใจและปฏิบัติ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการอบรม ชี้แจงก็จะช่วยให้ การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 แผนปฏิบัติรายปี ทำความเข้าใจกิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน แนวทางการประเมินความสำเร็จ และเตรียมขั้นตอนการดำเนินการในรายละเอียดยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นว่า ทำอย่างไรจึงจะให้สำเร็จได้ตามกำหนดเวลาที่ระบุในแผน และจะมีการประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะอย่างไร

3.4 การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุผลสำเร็จตามแผน เมื่อบุคลากรของสถานศึกษาได้มีความเข้าใจและเตรียมขั้นตอนการ ดำเนินการแล้วก็เป็นขั้นของการเริ่มต้นทำงาน ซึ่งในระหว่างกระบวนการดำเนินงานตามแผน ถือเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติต้องรวบรวมข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แสดงถึงความก้าวหน้าของแผน เพื่อการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา และขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินการตามแผน คือ การรายงานผลการปฏิบัติตามแผนตั้งแต่ ต้นจนถึงสิ้นสุดแผนให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบ แผนงานบางอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เช่น การจัด การเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นงานที่ต้องพัฒนาต่อเนื่อง ฉะนั้น ครูผู้สอนก็อาจรายงานเป็นระยะว่า ได้ปฏิบัติอย่างไร เป็นไปตามแผนมากน้อยเพียงใด ได้ผลดี เพียงใด หรือมีปัญหาใดบ้าง และควรมีการปรับปรุงแผนหรือไม่ หากมีการปรับปรุงแผนจะ ได้ผลอย่างไร เป็นต้น (กรมวิชาการ, 2544ง, หน้า 64 – 66)

สรุปว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่

กำหนดไว้ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน โดยมีการวางแผนก่อนเริ่มการดำเนินงาน และมีการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมงาน/โครงการของสถานศึกษา

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้กล่าวว่า การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวนภายในโดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการและการตรวจสอบและทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัด

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึงในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ใช้วิธีการอย่างหลากหลายและเหมาะสม โดยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในขั้นตอนนี้คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 (2555) ได้กล่าวว่า การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกการพัฒนาการศึกษาที่สร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา จึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการดำเนินงาน เพื่อติดตามรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ (กรมวิชาการ, 2544จ, หน้า 7) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการประเมินตนเองของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นเป้าหมายจุดเน้นและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาโดยจำแนกได้ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544จ, หน้า 8)

1. การตรวจสอบเป็นการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา สำหรับนำไปเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

2. การทบทวน เป็นการนำข้อมูลการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบมาพิจารณาเปรียบเทียบว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด และหาสาเหตุตลอดจนแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา เพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะต้องเสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้คณะบุคคลดังกล่าว ดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม โดยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปว่า การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การตรวจสอบและทบทวนภายในโดยบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการดำเนินการในการคัดเลือกคณะกรรมการในการตรวจสอบ เพื่อให้เป็นการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน อีกทั้งระดมกำลังกันในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดการปฏิทินในการจะดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และการตรวจสอบ ทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นทางการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังต้องมีการประชุมกันเพื่อเป็นการสร้างเข้าใจในทิศทางเดียวกัน เพื่อแบ่งหน้าที่จัดทำรายงานสรุปผล และนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การมุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับชั้นที่เป็นตัวประโยค ได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกนร่วม โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานจากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับต้นสังกัด (เขตพื้นที่) ดำเนินการ

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง โรงเรียนกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่สำคัญในระดับที่โรงเรียนพอใจไว้ เพื่อสะดวกในการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้หรือไม่โรงเรียนจัดทำคู่มือและปฏิทินการวัดผลของโรงเรียนให้เป็นระบบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 2 (2555) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึงการดำเนินการมาตรการเพื่อการควบคุมและรักษาคุณภาพการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ เท่าที่ผ่านมากล่าวได้ว่าได้ผลในระดับหนึ่ง แต่เมื่อมีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการปฏิรูปการศึกษาที่ติดตามมาได้ก่อให้เกิดปัจจัยและการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่จะส่งผลต่อการบริหารจัดการทางการศึกษา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการศึกษา กล่าวคือ การกำหนดให้

กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้สถานศึกษาเป็นผู้ประเมินผู้เรียนโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการพิจารณาคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อ ภายในบริบทของการกระจายอำนาจทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณาจากปัจจัยเชิงบริบทสำคัญ การวัดและประเมินผลในมิติใหม่มีลักษณะสำคัญ คือ

1. เป็นการประเมินมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา และเพื่อรักษาความมีเอกภาพด้านนโยบาย
2. เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในระดับปัจเจกบุคคลในองค์รวมอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสภาพจริง
3. เป็นการประเมินเพื่อสนับสนุนหลักการจัดการศึกษา เพื่อสร้างชาติ สร้างคนและสร้างงานตามนโยบายรัฐบาล

สำนักทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยม (2546, หน้า 2-3) ได้สรุปแนวทางการประเมินคุณภาพระดับชาติ มีลักษณะและแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. เป็นการประเมินตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด คือ ประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เป็นการประเมินที่ให้ผู้เรียนในช่วงชั้นที่กำหนด ได้รับโอกาสเข้าสอบทุกคน
3. เป็นการประเมินเฉพาะวิชาหรือสมรรถภาพจำเป็นและมีความสำคัญตามระดับชั้น คือ

ประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

มัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา

มัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาแกนตามหลักสูตร โดยมีทั้งวิชารวม วิชาเลือก และความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude Test)

4. เป็นการประเมินที่ใช้เครื่องมือทั้งแบบ High-Quality Multiple Choices และแบบเขียนตอบ
5. ผลการประเมินสามารถใช้เปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษา จังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา ได้อย่างน่าเชื่อถือและสามารถเปรียบเทียบข้ามเวลาเพื่อดูแนวโน้มของการพัฒนา

6. ผลการประเมิน สามารถเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพการศึกษาระดับชาติ ระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา ระดับสถานศึกษา และระดับผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่าง สมเหตุสมผล กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 (ข้อ 10) กำหนดไว้ว่าให้ สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดได้รับการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการและวิธีการที่ ได้มาตรฐาน ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดให้นักเรียนได้รับการประเมินคุณภาพ การศึกษาในระดับชาติ ตามระดับช่วงชั้นที่กำหนดในหลักสูตรทุกคน เพื่อเป็นการบ่งชี้ถึง คุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา และระดับผู้เรียนเป็นรายบุคคล

สรุปว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในระดับชั้น ได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกนร่วมโดยใช้ แบบทดสอบมาตรฐาน จากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด (เขตพื้นที่) ดำเนินการ โดยมีการคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อชี้แจงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนใน แต่ละภาคเรียน เพื่อเป็นการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความ ต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของ ชาติให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครองได้ทราบ เพื่อเป็นการตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผล สัมฤทธิ์ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้กล่าวว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและ ภายนอกประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษาซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูล สำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึงจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ตาม เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 2 (2555) ได้กล่าวว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของ สถานศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ซึ่งว่าด้วยการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้น

สังกัดและสาธารณชน โดยให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูล และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับ ช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดได้รับการประเมินในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

รายงานคุณภาพประจำปีของสถานศึกษา จะแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในแต่ละปีว่าบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดไว้ ทั้งสถานศึกษาจะสามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพในลักษณะการวินิจฉัยคุณภาพการศึกษาของตนเองได้ว่าบรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวหรือไม่อย่างไร เมื่อพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ ตามบริบทปัจจัย และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาแล้ว เพื่อการขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือจากต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเสนอแนะการพัฒนาต่อไป (กรมวิชาการ, 2544ฉ, หน้า 7 – 8)

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีจะต้องสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อันเป็นผลจากการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติงานในรอบปีการศึกษา โดยมีผลลัพธ์ที่สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง 2 ประการ คือ 1) คุณภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด 2) ศักยภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการเขียนรายงานต้องชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญ โดยแสดงหลักฐานข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษาที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ ซึ่งได้จากกระบวนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดปี ที่มุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจังต่อเนื่องตามเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ข้อมูลดังกล่าวควรนำเสนอด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย และจะต้องจัดเก็บไว้ในระบบสารสนเทศของสถานศึกษา แนวการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544ฉ, หน้า 11 – 14)

1. บรรยายสรุปสภาพและผลการดำเนินงานที่สถานศึกษาปฏิบัติจนเกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาประจำปี และแผนปฏิบัติงานประจำปี

2. นำเสนอข้อมูลและผลการดำเนินงานที่ปรากฏจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งอาจนำเสนอในรูปแบบของตาราง แผนภูมิ กราฟ พร้อมแปลผลข้อมูลให้ชัดเจน สัมพันธ์กับตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเทียบกับคุณภาพการดำเนินงานที่ต้องการ โดยอาจนำข้อมูลจากการดำเนินงานในข้อ 2 มาเทียบกับระดับคุณภาพของจังหวัดหรือเขตพื้นที่การศึกษาหรือประเทศ โดยใช้ตารางเปรียบเทียบหรือกราฟพร้อมวิเคราะห์สรุปให้เห็นถึงระดับคุณภาพสถานศึกษาในปีการศึกษานั้น เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป ซึ่งควรครอบคลุมสาระสำคัญ จุดเด่นที่ควรอนุรักษ์ไว้และจุดด้อยที่ต้อง แก้ไขและป้องกัน

สรุปได้ว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและภายนอกมาประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเป็นประจำทุกปี โดยการจัดกระทำระบบข้อมูล และนำผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจัดทำเป็นรายงานการประเมินตนเองประจำปี โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบ และกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน โดยนำผลการประเมินตนเองนี้ไปปรับปรุง พัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งการศึกษาจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กลไกส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริม พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพ

อดุลย์ สุชีรัมย์ (2555) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หมายถึง นำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่ 7 และข้อมูลอื่น ๆ ของโรงเรียนไปเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ในรอบปีการศึกษาต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 (2555) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้องดำเนินการทั้งในระดับ สถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งในแต่ละระดับจะต้องดำเนินการ ดังนี้

ระดับสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
2. กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
3. เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและร่วม ดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
2. จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชา แกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปี/รายภาค
3. จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วย กระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน

นอกจากนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดทราบ และมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับ รูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน ติดตาม ประเมินผลและผลดูประสิทธิภาพของระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การจัดทำระบบประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นกลไกส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพ ภายใน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ ส่งเสริม พัฒนา และประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของ ระบบประกันคุณภาพโดยการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการ

ประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือที่มีความมาตรฐาน หรืออาจมีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงาน และนำผลการประเมินคุณภาพมาศึกษาและ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และจัดทำรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อเป็นการรายงานให้ต้นสังกัดทราบตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นประจำทุกปี

การประเมินคุณภาพรอบสี่ (พ.ศ. 2559–2563)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้สรุป การประเมินคุณภาพรอบสี่ (พ.ศ. 2559–2563) ไว้ดังนี้

1. บทบาทของผู้ประเมินคุณภาพภายนอกจะเพิ่มขึ้นในการสุ่มตรวจหลักฐาน/ผู้เรียน/ ผู้สอน/ผู้ปกครอง/กรรมการโรงเรียนและชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องเน้นการเตรียม หลักฐาน เอกสาร ตัวผู้สอน และผู้เรียนเพิ่มขึ้น
2. คณะกรรมการโรงเรียนต้องเพิ่มบทบาทให้ชัดเจนในการสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม
3. ผู้บริหารต้องมุ่งเน้นใช้ชุมชนโดยรอบโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการโครงการ แก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อนักเรียนและโรงเรียนอย่างเป็นทางการ
4. เพิ่มการส่งเสริมนักเรียนให้เป็นพลโลก (Global Citizen) ด้วยการสอนและการสอบ ภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบที่จัดให้นักเรียนได้รับการทดสอบ โดยสำนักทดสอบด้านภาษาตาม มาตรฐาน CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages)
5. ทั้งครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนทุกคน ต้องได้รับการพัฒนาฝึกอบรม ระหว่างปิดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง/ปี/คน ทั้งนี้ให้ลดภาระงานธุรการของครู/อาจารย์
6. ครู/อาจารย์ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเปิดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง/ปี/คน
7. ครู/อาจารย์ต้องมีการผลิตผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ เช่น คู่มือการสอน สื่อการสอน ฯลฯ
8. เพิ่มการวางระบบบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน เพื่อลดสาเหตุและโอกาสที่จะเกิด ความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชื่อเสียง และสังคม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรทิพย์ จันทกรกิติวุฒิ (2552) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง โดยเป็นการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดงโดยกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จำนวน 146 คน ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดงโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน รวมถึงศึกษานักงานครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานประกันคุณภาพต่างกัน ก็ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

คณะกรรมกรดำเนินงานการวิจัย (2554) ได้ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการนำระบบบริหารคุณภาพมาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนเท่ากับ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี โดยบุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตราชัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยได้ทำการศึกษาสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตราชัย ในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ฉัตรมณี ผดุงโชค (2556) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 3 ซึ่งได้ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 3 โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูผู้สอนโดยใช้กรอบสภาพและปัญหา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สรุปได้ดังนี้ สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังดำเนินการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เปรียบเทียบตามสถานภาพ และเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาพ แจ้งพลอย (2556) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เปรียบเทียบตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ภายใต้กรอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 8 ด้าน โดยมีกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 302 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เปรียบเทียบตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษา

ขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรพินธุ์ นามบุญเรือง (2556) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 377 คน โดยผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 นั้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 อันดับแรก คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาได้แก่ การประเมินคุณภาพการศึกษา และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามลำดับ อีกทั้งผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

แสงอรุณ อาสุวรรณ์ (2556) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 โดยมีตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาและตัวแปรตามได้แก่ สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา

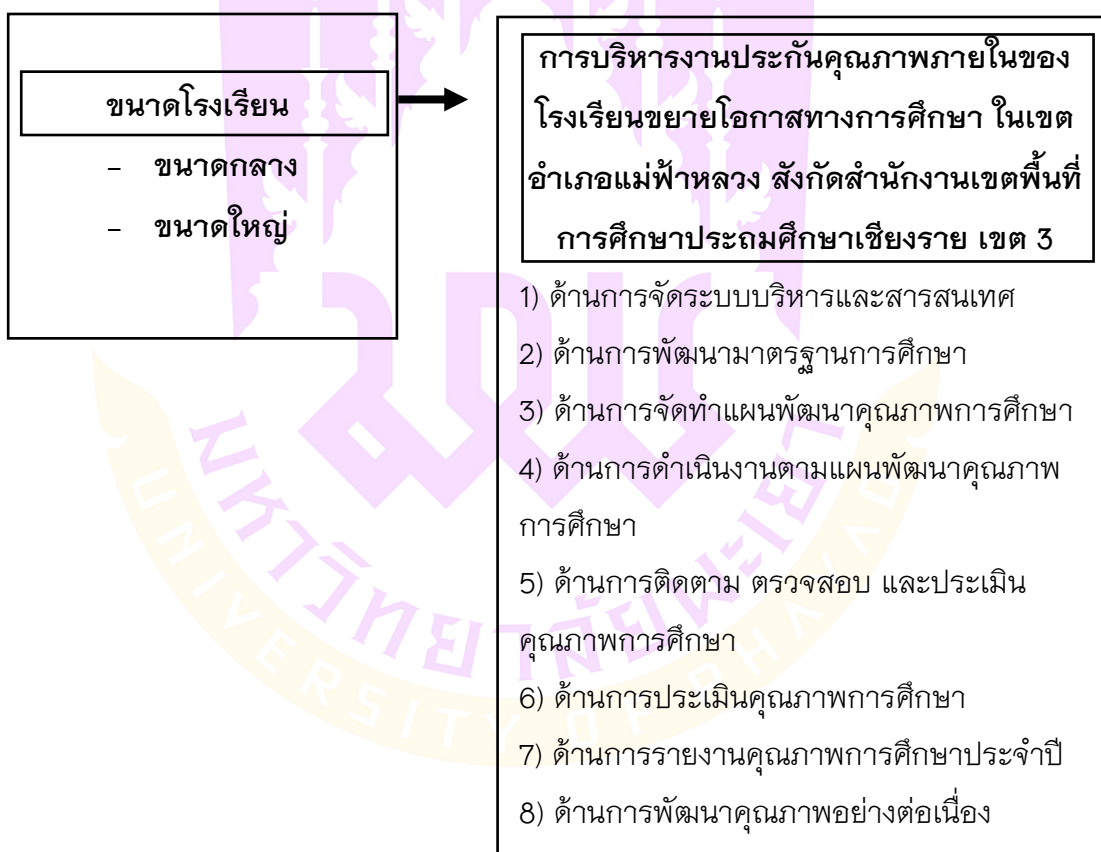
คุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยพบว่าสภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และมีการเปรียบเทียบสภาพการประกันคุณภาพภายในเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน อีกทั้งยังศึกษาการเปรียบเทียบสภาพการประกันคุณภาพภายในเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

สิริลักษณ์ กองใส (2558) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษากระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาภายในของสถานศึกษา และเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 306 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อีกทั้งยังมีการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ

ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เป็นการศึกษาถึงการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการทำงานภายในโรงเรียน การดำเนินงานการมอบหมายและสนับสนุนทีมงานในระหว่างการทำงาน รวมไปถึงการตรวจสอบประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงงานโดยได้แสดงไว้ในภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 10 คน และครูผู้สอนจำนวน 192 คน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวม 202 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มตัวแทนแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร 202 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan จำนวนรวมทั้งสิ้น 133 คน ปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกเป็นโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม (คน)
		ครูผู้สอน (คน)	ผู้บริหาร (คน)	
โรงเรียนขนาดกลาง				
1	บ้านจะดี	10	1	11
2	ดอยแสนใจ(ตชด.อนุสรณ์)	12	1	13
3	บ้านป่าซางนาเงิน	7	1	8
4	อนุบาลแม่ฟ้าหลวง	8	1	9
5	บ้านกลาง	8	1	9
โรงเรียนขนาดใหญ่				
6	รัฐราษฎร์วิทยา	13	1	14
7	บ้านมนตรีวิทยา	12	1	13

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		รวม (คน)
		ครูผู้สอน (คน)	ผู้บริหาร (คน)	
9	บ้านแม่หม้อ	11	1	12
10	สามัคคีพัฒนา	24	1	25
รวม		123	10	133

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

- 1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.2 กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ
- 1.3 สร้างเครื่องมือ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
- 1.4 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสมควรแก้ไข
- 1.5 นำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนไปทดลองใช้

2. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกี่ยวกับสภาพการบริหาร การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ออกหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พร้อมนัดหมายการรับคืน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามเอง จำนวนทั้งสิ้น 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากมีการเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ได้ครบถ้วนตามต้องการแล้ว ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความครบถ้วนลงรหัสข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการปฏิบัติการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ทั้ง 8 ด้าน

ส่วนการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเห็นของกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51–5.00 หมายความว่า มีระดับปฏิบัติในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.00 หมายความว่า มีระดับปฏิบัติในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.00 หมายความว่า มีระดับปฏิบัติในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.00 หมายความว่า มีระดับปฏิบัติในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 หมายความว่า มีระดับปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ใน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยทดสอบค่า t-test

4. เปรียบเทียบระดับการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียน ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ นอกจากนี้ ยังศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของครูและผู้บริหารสถานศึกษามาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามขนาดโรงเรียน ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จากข้อมูลจำนวน 133 ชุด สามารถวิเคราะห์ได้โดยเปรียบเทียบตามลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ดังตาราง 4 แสดงค่าร้อยละและความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม เปรียบเทียบตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 4 แสดงค่าร้อยละ และความถี่ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 หญิง	87	65.41
1.2 ชาย	46	34.59
รวม	133	100.00
2. อายุ		
2.1 25-30 ปี	53	39.85
2.2 31-40 ปี	53	39.85
2.3 41-50 ปี	15	11.28
2.4 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	12	9.02
รวม	133	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	51	38.35
3.2 5-10 ปี	50	37.59
3.3 11-20 ปี	20	15.04
3.4 21 ปีขึ้นไป	12	9.00
รวม	133	100.00
4. ขนาดโรงเรียน		
4.1 ขนาดกลาง	125	93.98
4.2 ขนาดใหญ่	8	6.02
รวม	133	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 133 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ครูผู้สอนจำนวน 123 คน ซึ่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 65.41 และเป็นเพศชาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 34.59

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม มีกลุ่มอายุตั้งแต่ 25-30 ปี และ 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.85 จำนวนอย่างละ 53 คน รองลงมาอายุ 41-50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.28 และกลุ่มอายุ มากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.02

ประสบการณ์ในการสอน มีอายุน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35 รองลงมา 5-10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 37.59 ถัดลงมาอายุ 11-20 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.04 ส่วนอายุ 21 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.02

ส่วนขนาดของสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสถานศึกษาขนาดใหญ่มากที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 63.41 และสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 36.59

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวม และรายด้าน ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้านในภาพรวม

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.81	0.56	มาก	1
2) ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.76	0.53	มาก	4
3) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.76	0.52	มาก	3
4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.65	0.61	มาก	7
5) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน คุณภาพการศึกษา	3.68	0.61	มาก	6
6) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	3.81	0.65	มาก	2
7) ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.60	0.65	มาก	8
8) ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	3.69	0.61	มาก	5
เฉลี่ยรวม	3.72	0.59	มาก	

จากตาราง 5 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$) และเมื่อ
จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.81$) รองลงมา คือ ด้านการประเมินคุณภาพ
การศึกษา ($\bar{x} = 3.81$) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.76$) ด้านการ
พัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 3.76$) ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.69$)
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน ภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.68$) ด้านการดำเนินงานตาม
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.65$) และลำดับสุดท้ายด้านการรายงานคุณภาพ
การศึกษาประจำปี ($\bar{x} = 3.60$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จำแนกตามรายชื่อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1 สถานศึกษามีการจัดทำโครงสร้างการบริหาร ที่เอื้อต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.82	0.58	มาก	3
2 ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ จัดระบบบริหารการจัดการศึกษา	3.79	0.66	มาก	5
3 สถานศึกษามีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มี ข้อมูลอย่างเพียงพอถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	3.72	0.70	มาก	6
4 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อกำหนด แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายใน	3.84	0.68	มาก	2
5 สถานศึกษามีข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ	3.81	0.74	มาก	4
6 บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้าน การประกันคุณภาพภายใน	3.88	0.71	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.81	0.56	มาก	

จากตาราง 6 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{x} = 3.88$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

($\bar{x} = 3.84$) สถานศึกษามีการจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 ($\bar{x} = 3.82$) สถานศึกษามีข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ
 ($\bar{x} = 3.81$) ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจจัดระบบบริหารการจัดการศึกษา
 ($\bar{x} = 3.79$) และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่าง
 เพียงพอถูกต้อง และเป็นปัจจุบันต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ($\bar{x} = 3.72$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพ
 ภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา จำแนกตามรายชื่อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้าน การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1 สถานศึกษามีการกำหนดและพัฒนามาตรฐาน การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐาน การศึกษาของชาติ	3.79	0.75	มาก	2
2 สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.98	0.68	มาก	1
3 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วน ร่วมในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	3.71	0.70	มาก	5
4 สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาให้ สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปสู่การปฏิบัติ	3.63	0.58	มาก	6
5 สถานศึกษากำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพ ตามมาตรฐานโดยคำนึงถึง ความพร้อมของ สถานศึกษา	3.71	0.57	มาก	4
6 สถานศึกษากำกับติดตาม ให้ครูนำมาตรฐาน การศึกษา ไปสู่ห้องเรียนอย่างทั่วถึง และครอบคลุม ทุกมาตรฐาน	3.72	0.56	มาก	3
เฉลี่ยรวม	3.76	0.53	มาก	

จากตาราง 7 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.98$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ($\bar{x} = 3.79$) สถานศึกษากำกับติดตาม ให้ครูนำมาตรฐานการศึกษา ไปสู่ห้องเรียนอย่างทั่วถึง และครอบคลุมทุกมาตรฐาน ($\bar{x} = 3.72$) สถานศึกษากำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานโดยคำนึงถึง ความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.71$) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.71$) และลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.63$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำแนกเป็นรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1 สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพมุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	3.85	0.66	มาก	1
2 สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความต้องการและความ จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.70	0.59	มาก	6
3 สถานศึกษามีการจัดทำเป้าหมายของสถานศึกษา อย่างชัดเจน	3.62	0.61	มาก	8
4 สถานศึกษามียุทธศาสตร์ในการทำงานครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.80	0.56	มาก	4
5 สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุม	3.70	0.65	มาก	7

ตาราง 8 (ต่อ)

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
6 สถานศึกษามีการพัฒนากิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบ หลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของผู้มี ส่วนได้เสียทุกระดับ	3.79	0.65	มาก	5
7 สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด	3.83	0.75	มาก	2
8 สถานศึกษามีการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และ มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาทุกระดับ การศึกษา	3.82	0.65	มาก	3
เฉลี่ยรวม	3.76	0.52	มาก	

จากตาราง 8 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 3.85$) รองลงมาสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด ($\bar{x} = 3.83$) สถานศึกษามีการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา ($\bar{x} = 3.82$) สถานศึกษามีการจัดทำยุทธศาสตร์ในการทำงานของสถานศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.80$) สถานศึกษามีการพัฒนากิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสียทุกระดับ ($\bar{x} = 3.79$) สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.70$) สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุม ($\bar{x} = 3.70$) และลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการจัดทำเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.62$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
จำแนกตามรายชื่อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา		\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1	สถานศึกษามีการมอบหมายงาน และชี้แจงขั้นตอน ก่อนเริ่มการดำเนินงาน	3.60	0.65	มาก	4
2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานตามแผน	3.68	0.74	มาก	2
3	สถานศึกษามีการดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมาย ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ทาง สถานศึกษากำหนดไว้	3.65	0.74	มาก	3
4	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.80	0.74	มาก	1
5	สถานศึกษามีการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมงาน และโครงการของ สถานศึกษา	3.53	0.75	มาก	5
เฉลี่ยรวม		3.65	0.61	มาก	

จากตาราง 9 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ
โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตาม
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.80$) รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้
บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน ($\bar{x} = 3.68$) สถานศึกษามีการดำเนินงาน
จนบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ทางสถานศึกษากำหนดไว้ ($\bar{x} = 3.65$)
สถานศึกษามีการมอบหมายงาน และชี้แจงขั้นตอนก่อนเริ่มการดำเนินงาน ($\bar{x} = 3.60$) และ

ลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมงาน และโครงการของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.53$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ การศึกษา จำแนกตามรายชื่อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ การศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1 สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางใน การดำเนินงานอย่างชัดเจน	3.69	0.63	มาก	3
2 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการ ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.68	0.73	มาก	4
3 สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการ ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.65	0.66	มาก	5
4 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินในการดำเนินการ ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	3.73	0.62	มาก	1
5 สถานศึกษามีการตรวจสอบ และทบทวนภายใน โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา	3.63	0.73	มาก	7
6 สถานศึกษามีการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพ ภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็น ประจำต่อเนื่อง	3.70	0.74	มาก	2
7 สถานศึกษามีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจใน ทิศทางเดียวกัน และมีการแบ่งหน้าที่ในการจัดทำ รายงานสรุปผล	3.65	0.77	มาก	6
เฉลี่ยรวม	3.68	0.61	มาก	

จากตาราง 10 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ

การศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินในการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.73$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.70$) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.69$) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.68$) สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.65$) สถานศึกษามีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และมีการแบ่งหน้าที่ในการจัดทำรายงานสรุปผล ($\bar{x} = 3.65$) และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบ และทบทวนภายในโดยบุคลากรภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.63$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาจำแนกตามรายข้อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1 สถานศึกษามีการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน Ordinary National Education Test (O- Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3	3.89	0.80	มาก	2
2 สถานศึกษามีการนำแบบทดสอบมาตรฐานจาก หน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดมาใช้ ในการทดสอบ	3.92	0.76	มาก	1
3 สถานศึกษามีการคัดเลือกคณะกรรมการ เพื่อ ดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา	3.74	0.70	มาก	7
4 สถานศึกษามีคณะกรรมการเพื่อชี้แจงการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	3.74	0.69	มาก	6
5 สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ ร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง	3.77	0.79	มาก	5

ตาราง 11 (ต่อ)

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
6 สถานศึกษามีคณะกรรมการการแจ้งผลการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ได้ทราบ	3.78	0.80	มาก	4
7 สถานศึกษามีการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของ ชาติ	3.88	0.77	มาก	3
8 สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.74	0.77	มาก	8
เฉลี่ยรวม	3.81	0.65	มาก	

จากตาราง 11 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการนำแบบทดสอบมาตรฐานจากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดมาใช้ในการทดสอบ ($\bar{x} = 3.92$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขึ้นพื้นฐาน Ordinary National Education Test (O-Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{x} = 3.89$) สถานศึกษามีการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของชาติ ($\bar{x} = 3.88$) สถานศึกษามีคณะกรรมการการแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ได้ทราบ ($\bar{x} = 3.78$) สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.77$) สถานศึกษามีคณะกรรมการเพื่อชี้แจงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในแต่ละภาคเรียน และสถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.74$) ลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการคัดเลือกคณะกรรมการ เพื่อดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.74$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี จำแนกตามรายชื่อ

การบริหารงานประกันด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบการรายงานคุณภาพการศึกษา	3.61	0.81	มาก	3
2 สถานศึกษามีการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายในมาจัดทำเป็นรายงานผลพัฒนาคุณภาพเป็นประจำทุกปี	3.53	0.74	มาก	4
3 สถานศึกษามีการจัดกระทำระบบข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี	3.61	0.64	มาก	2
4 สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.65	0.66	มาก	1
รวม	3.60	0.65	มาก	

จากตาราง 12 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ($\bar{x} = 3.65$) สถานศึกษามีการจัดกระทำระบบข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี ($\bar{x} = 3.61$) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบการรายงานคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.61$) และสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการนำ

ข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายในมาจัดทำเป็นรายงานผลพัฒนาคุณภาพเป็นประจำทุกปี ($\bar{x} = 3.53$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องจำแนกตามรายชื่อ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1 สถานศึกษามีการนำรายงานคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.67	0.69	มาก	3
2 สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพมาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน	3.67	0.61	มาก	2
3 สถานศึกษามีการตรวจสอบทบทวน รายงานคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.66	0.71	มาก	4
4 สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	3.66	0.72	มาก	5
5 สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี	3.80	0.68	มาก	1
รวม	3.69	0.61	มาก	

จากตาราง 13 แสดงว่า การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี ($\bar{x} = 3.80$) สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพมาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.67$) สถานศึกษามีการนำรายงานคุณภาพการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป ($\bar{x} = 3.67$) สถานศึกษามีการตรวจสอบทบทวน รายงานคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.66$) และสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.66$)

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามขนาดโรงเรียน ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามขนาดโรงเรียน ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม

การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน	ขนาดสถานศึกษา				t	p-value
	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.56	0.15	3.83	0.57	3.54*	0.00
2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.65	0.19	3.76	0.53	1.44	0.17
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.59	0.09	3.78	0.53	3.17*	0.00
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.63	0.20	3.66	0.63	0.34	0.73
5. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา	3.64	0.15	3.68	0.63	0.45	0.66
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	3.84	0.16	3.81	0.67	-0.44	0.66
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.91	0.27	3.58	0.66	-2.92*	0.01
8. ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	3.90	0.15	3.68	0.62	-2.85*	0.01
รวม	3.71	0.17	3.72	0.60	0.34	0.28

หมายเหตุ: * $p \leq 0.05$

จากตาราง 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการบริหารงานประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีความแตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

บทสรุป

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามขนาดโรงเรียน ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน

โดยวิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 10 คน และครูผู้สอนจำนวน 192 คน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 มีจำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทั้งสิ้น 202 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มตัวแบบแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร 202 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan จำนวนรวมทั้งสิ้น 133 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 จำนวน 8 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม

ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.50-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และขอหนังสือรับรองจากมหาวิทยาลัยพะเยาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ได้รับคืนจากแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 133 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยทดสอบค่า t-test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลวิจัยจากการสอบถามการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ภาพรวมของการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ทั้ง 8 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ด้านการติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และลำดับสุดท้ายด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีตามลำดับ โดยมีผลการวิจัยในแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ซึ่งในภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก และมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนรองลงมา คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษามีการจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจจัดระบบบริหารการจัดการศึกษา ส่วนสถานศึกษามีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอถูกต้อง และ

เป็นปัจจุบันต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

1.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดและพัฒนา มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาของชาติ สถานศึกษา กำกับติดตามให้ครูนำมาตรฐานการศึกษาไปสู่ห้องเรียนอย่างทั่วถึง และครอบคลุม ทุกมาตรฐาน สถานศึกษากำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานโดยคำนึงถึง ความพร้อมของสถานศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการ ปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

1.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมาสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตาม เป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด สถานศึกษามีการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และ มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำยุทธศาสตร์ ในการทำงานของสถานศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษามี การพัฒนากิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของผู้มี ส่วนได้เสียทุกระดับ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุม และลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการจัดทำเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน สถานศึกษามีการดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ทางสถานศึกษากำหนดไว้ สถานศึกษามีการมอบหมายงาน และชี้แจงขั้นตอนก่อนเริ่มการดำเนินงาน และลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการติดตาม

โครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมงาน และโครงการของสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

1.5 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินในการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำต่อเนื่อง สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางเดียวกันและมีการแบ่งหน้าที่ในการจัดทำรายงานสรุปผล และลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบ และทบทวนภายในโดยบุคลากรภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

1.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการนำแบบทดสอบมาตรฐานจากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดมาใช้ในการทดสอบ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน Ordinary National Education Test (O-Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 สถานศึกษามีการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของชาติ สถานศึกษามีคณะกรรมการการแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ได้ทราบ สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง สถานศึกษามีคณะกรรมการเพื่อชี้แจงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในแต่ละภาคเรียน และสถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการคัดเลือกคณะกรรมการ เพื่อดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

1.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สถานศึกษามีการจัดกระทำระบบข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบการรายงานคุณภาพการศึกษา

และสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายในมาจัดทำเป็นรายงานผลพัฒนาคุณภาพเป็นประจำทุกปี มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพมาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สถานศึกษามีการนำรายงานคุณภาพการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สถานศึกษามีการตรวจสอบทบทวน รายงานคุณภาพ การศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานน้อยที่สุดในด้านนี้

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการบริหารงานประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กรอบสภาพ และปัญหา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมิน คุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพ อย่างต่อเนื่อง มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 พบว่า โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน อาจเนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545

หมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 ที่ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ระบบ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายกำหนดในมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ศึกษาอีกทั้งถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ใช้กรอบสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรมณี ผดุงโชค (2556) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ได้สรุปดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาพพ แจ่มพลอย (2556) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เปรียบเทียบตามสภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ภายใต้กรอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 8 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

1.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เมื่อพิจารณา พบว่า การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การจะวางแผนหรือพัฒนาสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระบบของข้อมูลสารสนเทศในการกระทำข้อมูล ด้วยการจะให้ข้อมูลนั้น

เป็นระบบระเบียบ และมีความครบถ้วน ทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริลักษณ์ กองโล (2558) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาภายในของสถานศึกษา พบว่า ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

1.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา เมื่อพิจารณา พบว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และครอบคลุมกับกระบวนการเรียนรู้ และความคาดหวังกับสภาพของสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน เพื่อให้มีความครอบคลุมและสอดคล้องกับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่กำหนด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ จันทริกิติวุฒิ (2552) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง โดยเป็นการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณา พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจะจัดทำแผนการจัดการศึกษาแต่ละครั้งนั้น แต่ละสถานศึกษาได้มีการช่วยกันระดมความคิดเห็นในด้านการจัดทำแผน โดยมีการกำหนดวิธีการดำเนินงานให้ครอบคลุมกับบริบทของสถานศึกษา โดยแต่ละสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันของคณะครู บุคลากร และชุมชนในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ในการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรพินธุ์

นามบุญเรือง (2556) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาพบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานตามโครงการที่สถานศึกษาได้กำหนดเอาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงอรุณ อาสุวรรณ์ (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาพบว่า การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น

รายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตรวจสอบและทบทวนการบริหารจัดการสถานศึกษามีการนำผลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษามาเป็นข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาในปีถัดไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการดำเนินงานการวิจัย (2554) ได้ศึกษาสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการนำระบบบริหารคุณภาพมาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนเท่ากับ และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี โดยบุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยได้ทำการศึกษาสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง ในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง และด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาพบว่า การประเมินคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานนั้นมีการกำหนดไว้อย่างแน่ชัด อีกทั้งมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง เพื่อเป็นการวางแผนในการบริหารต่อไป โดยแต่ละสถานศึกษายังมีคณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีการจัดทำรายงานประจำปีในเรื่องการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาพพ แจ็งพลอย (2556) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เปรียบเทียบตาม สถานภาพในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ภายใต้กรอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 8 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เมื่อพิจารณาพบว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาได้มีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเป็นประจำเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาทุกปี และจัดทำรายงานผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการตรวจสอบ ทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรมณี ผดุงโชค (2556) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ซึ่งได้ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ใช้กรอบสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 8 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาพบว่า การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์สำหรับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษา อีกทั้งยังเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในการนำข้อมูลต่างๆ หรือผลรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาในปีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ สิริลักษณ์ กองใส (2558) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังทอง ซึ่งศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอวังทอง ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนรายด้าน ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาภายในของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการประกันคุณภาพภายในตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา

ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลาง ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามขนาดสถานศึกษาพบว่า มีความคิดเห็นในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาทุกขนาดจำเป็นต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 ซึ่งสถานศึกษาแต่ละขนาดได้ดำเนินการประกันคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ทุกข้ออย่างเป็นแนวทางเดียวกัน ภายใต้ความร่วมมือกันของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจึงทำให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่ขนาดกลาง และขนาดเล็กไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรราวดีพานิช (2553, หน้า 125-132) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลข เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลข เขต 1 ตามความเห็นของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันนั้น ไม่ต่างกันทั้งในภาพรวม และรายด้านและยังสอดคล้องกับ บังอร ใต้ชัยภูมิ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษานั้น ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ กรพินธุ์ นามบุญเรือง (2556) ที่ได้ทำการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และยังตรงกับผลการวิจัยของ สิริลักษณ์ กองใส (2558) ได้ทำการศึกษางานวิจัย เรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

ภายในของสถานศึกษา และเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอทาง โดยเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ผู้บริหารควรใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจจัดระบบบริหารการจัดการศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอถูกต้อง และเป็นปัจจุบันต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

1.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และควรมีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

1.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และควรมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุม และมีเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายงานและชี้แจงขั้นตอนก่อนเริ่มการดำเนินงาน มีการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมงาน และโครงการของสถานศึกษา

1.5 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และมีการแบ่งหน้าที่ในการจัดทำรายงานสรุปผล

1.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคณะกรรมการเพื่อชี้แจงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในแต่ละภาคเรียน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรมีการคัดเลือกคณะกรรมการ เพื่อดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา

1.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายในมาจัดทำเป็นรายงานผลพัฒนาคุณภาพเป็นประจำทุกปี

1.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรตรวจสอบ ทบทวน รายงานคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพความพึงพอใจต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัย เกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารที่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมทำให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ: พัฒนา
คุณภาพวิชาการ(พว).
- กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรพินธุ์ นามบุญเรือง. (2556). **การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4**. สารนิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- กฤษฎ์ อุทัยรัตน์. (2542). **คู่มือปฏิบัติการจริง...การรับรองมาตรฐานโลก IS9002 งาน
บริการ**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- คณะกรรมการดำเนินงานการวิจัย. (2554). **การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ. รายงานการศึกษา
วิจัย, สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ, ตรัง**.
- คำรณ ล้อมในเมือง และรุ่งฟ้า ล้อมในเมือง. (2547). **คู่มือปฏิบัติการสำหรับผู้บริหาร เล่ม 2**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์.
- จิตราวดี พานิช. (2553). **การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัย
อีสาน. ขอนแก่น.
- จรัส นองมาก. (2544). **ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชั้นปรีนติ้ง.
- ฉัตรมณี ผดุงโชค. (2556). **การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3**.
สารนิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- ทรงศรี ตุ่นทอง. (2542). **การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา. วารสาร
การศึกษา, 23, 14**.

- บั้งอร ไต้ชัยภูมิ. (2552). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยอิสาน, ขอนแก่น.
- ปรีชาชาญ อินทรชิต. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาระบบประกัน
คุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- พรทิพย์ จันทร์กิติวุฒิ. (2552). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ภาณพ แจ่มพลอย. (2556). การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2544). การบริหารการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วาสนา ประवालพุกษ์. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาใน
ระบบควบคุมภายใน. วารสารวัดผลการศึกษา, 8, 24.
- สมบุญรณ์ ต้นยะ. (2556). วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครราชสีมา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สิริลักษณ์ กองใส. (2558). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2545). เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- แสงอรุณ อาสุวรรณ์. (2556). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. สารนิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). รายงานวิจัยปฏิบัติการพัฒนา
ระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ: บริษัทสกายบุคส์จำกัด.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ. (2542). **การประกันคุณภาพของโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ. (2546). **ชุดฝึกอบรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2558). **ระเบียบสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการให้การรับรองขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลผู้ประเมินภายนอกสำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. (2555). **ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในปี 2555**. สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2560, จาก www.nb2.go.th/nbpl2/web/
- อดุลย์ สุชีรัมย์. (2555). **ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2560, จาก www.gotoknow.org/post/104542.
- Fred E. Fiedler. (1976). **Improving Leadership Effectiveness : The Leader Match Concept**. New York : John Wiley.

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ เลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. คำตอบที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ดังนั้นผลการวิจัยจึงไม่มีผลกระทบต่อ ตัวท่านแต่ประการใด

4. การเก็บรักษาข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของท่านไว้เป็นความลับ และผลการวิจัย จะนำเสนอในลักษณะภาพรวม ไม่ระบุชื่อ/ข้อมูลส่วนตัวของท่าน จึงไม่เกิดผลกระทบต่อการใช้งานของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายชวลิต พิศาลชัยกุล

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับสภาพเป็นจริงของท่าน

1. เพศ () หญิง () ชาย
2. อายุ () 25-30 ปี
() 31 - 40 ปี
() 41-50 ปี
() มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
3. ประสบการณ์ในการทำงาน () น้อยกว่า 5 ปี
() 5-10 ปี
() 11-20 ปี
() 21 ปีขึ้นไป
4. ขนาดโรงเรียน () ขนาดกลาง
() ขนาดใหญ่

ข้อ	การประกันคุณภาพภายใน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ						
1	สถานศึกษามีการจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
2	ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจจัดระบบบริหารการจัดการศึกษา					
3	สถานศึกษามีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอถูกต้อง และเป็นปัจจุบันต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน					
4	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน					
5	สถานศึกษามีข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ					
6	บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายใน					
ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ					
2	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					

ข้อ	การประกันคุณภาพภายใน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
4	สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ					
5	สถานศึกษากำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานโดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา					
6	สถานศึกษากำกับติดตามให้ครูนำมาตรฐานการศึกษา ไปสู่ห้องเรียนอย่างทั่วถึง และครอบคลุมทุกมาตรฐาน					
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา					
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
3	สถานศึกษามีการจัดทำเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
4	สถานศึกษามีการจัดทำยุทธศาสตร์ในการทำงานของสถานศึกษาครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					

ข้อ	การประกันคุณภาพภายใน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
5	สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุม					
6	สถานศึกษามีการพัฒนากิจกรรมที่เป็น ส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และ เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสียทุกระดับ					
7	สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามได้บรรลุตาม เป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด					
8	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา					
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา						
1	สถานศึกษามีการมอบหมายงาน และชี้แจง ขั้นตอนก่อนเริ่มการดำเนินงาน					
2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วน ร่วมในการดำเนินงานตามแผน					
3	สถานศึกษามีการดำเนินงานจนบรรลุ เป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ ทางสถานศึกษากำหนดไว้					
4	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง					
5	สถานศึกษามีการติดตามโครงการอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบคลุมงาน และโครงการ ของสถานศึกษา					

ข้อ	การประกันคุณภาพภายใน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา					
3	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา					
4	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินในการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
5	สถานศึกษามีการตรวจสอบ และทบทวนภายในโดยบุคลากรภายในสถานศึกษา					
6	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำต่อเนื่อง					
7	สถานศึกษามีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และมีการแบ่งหน้าที่ในการจัดทำรายงานสรุปผล					
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา						
1	สถานศึกษามีการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน Ordinary National Education Test (O-Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3					

ข้อ	การประกันคุณภาพภายใน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2	สถานศึกษามีการนำแบบทดสอบมาตรฐานจากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดมาใช้ในการทดสอบ					
3	สถานศึกษามีการคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา					
4	สถานศึกษามีคณะกรรมการเพื่อชี้แจงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในแต่ละภาคเรียน					
5	สถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง					
6	สถานศึกษามีคณะกรรมการการแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ได้ทราบ					
7	สถานศึกษามีการนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของชาติ					
8	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี						
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบการรายงานคุณภาพการศึกษา					

ข้อ	การประกันคุณภาพภายใน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2	สถานศึกษามีการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพภายในมาจัดทำเป็นรายงานผลพัฒนาคุณภาพเป็นประจำทุกปี					
3	สถานศึกษามีการจัดกระทำระบบข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี					
4	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด					
ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง						
1	สถานศึกษามีการนำรายงานคุณภาพการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป					
2	สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพมาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
3	สถานศึกษามีการตรวจสอบทบทวน รายงานคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
4	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน					
5	สถานศึกษามีการทำรายงานการประเมินคุณภาพต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำ ทุกปี					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประกัน
คุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเกี่ยวกับการบริหารงานประกัน
คุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาว่าอยู่ในระดับใด โดยมีคำตอบให้
เลือกตอบ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ตาราง 15 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน
ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอ
แม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงรายเขต 3

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ							
1	สถานศึกษามีการจัดทำ โครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศใน การตัดสินใจจัดระบบบริหาร การจัดการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการจัดทำระบบ สารสนเทศที่มีข้อมูลอย่าง เพียงพอถูกต้อง และเป็น ปัจจุบันต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน เพื่อกำหนด แนวทางในการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีข้อมูลในการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
6	บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา							
1	สถานศึกษามีการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาของชาติ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5	สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพตาม มาตรฐานโดยคำนึงถึงความ พร้อมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	สถานศึกษากำกับติดตาม ให้ ครุณามาตรฐานการศึกษา ไปสู่ ห้องเรียนอย่างทั่วถึง และ ครอบคลุมทุกมาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
1	สถานศึกษามีการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพมุ่งเน้นการ พัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ ความต้องการและความจำเป็น ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการจัดทำ เป้าหมายของสถานศึกษาอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีการจัดทำ ยุทธศาสตร์ในการทำงานของ สถานศึกษาครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5	สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	สถานศึกษามีการพัฒนากิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสียทุกระดับ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามได้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	สถานศึกษามีการปฏิบัติตามสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
1	สถานศึกษามีการมอบหมายงาน และชี้แจงขั้นตอนก่อนเริ่มการดำเนินงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ทางสถานศึกษากำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีการติดตาม โครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ ครอบคลุมงาน และโครงการ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา							
1	สถานศึกษามีการกำหนด เป้าหมาย และแนวทางในการ ดำเนินงานอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการในการ ตรวจสอบคุณภาพภายใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการจัดทำ เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ คุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีการกำหนด ปฏิทินในการดำเนินการ ตรวจสอบคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีการตรวจสอบ และทบทวนภายในโดย บุคลากรภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
6	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพภายใน สถานศึกษาจากหน่วยงานต้น สังกัดเป็นประจำต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	สถานศึกษามีการประชุม เพื่อ สร้างความเข้าใจในทิศทาง เดียวกัน และมีการแบ่งหน้าที่ ในการจัดทำรายงานสรุปผล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา							
1	สถานศึกษามีการทดสอบทาง การศึกษาในระดับชาติชั้น พื้นฐาน Ordinary National Education Test (O-Net) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการนำ แบบทดสอบมาตรฐานจาก หน่วยงานส่วนกลางหน่วยงาน ต้นสังกัดมาใช้ในการทดสอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการคัดเลือก คณะกรรมการ เพื่อดำเนินงาน ประเมินคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีคณะกรรมการ เพื่อชี้แจงการประเมินผล สัมฤทธิ์ของผู้เรียนในแต่ละ ภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5	สถานศึกษามีการดำเนินการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน อย่างเป็นระบบและมีความ ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	สถานศึกษามีคณะกรรมการ การแจ้งผลการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ได้ทราบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	สถานศึกษามีการนำคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนไปเปรียบเทียบกับ เกณฑ์มาตรฐานของชาติ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	สถานศึกษามีการนำผลการ ประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี							
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการในการ ตรวจสอบการรายงานคุณภาพ การศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษามีการนำข้อมูลผล การประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบ และทบทวน คุณภาพภายในมาจัดทำเป็น รายงานผลพัฒนาคุณภาพเป็น ประจำทุกปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3	สถานศึกษามีการจัดกระทำระบบข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง							
1	สถานศึกษามีการนำรายงานคุณภาพการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพมาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ทบทวน รายงานคุณภาพการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็น			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5	สถานศึกษามีการจัดทำ รายงานการประเมินคุณภาพ ต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็น ประจำทุกปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายชวลิต พิศาลชัยกุล
วัน เดือน ปี เกิด	08/07/2533
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต ค.บ. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	206 หมู่ 14 ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000
ผลงานตีพิมพ์	ชวลิต พิศาลชัยกุล (ผู้บรรยาย). (16 มิถุนายน 2561). การบริหารงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขต อำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 (หน้า 304-312). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

